

KEKAVAS
NOVADS

AUGAM

**Sporta un aktīvās atpūtas
attīstības koncepcija
2022. – 2027. gadam**

Esošās situācijas analīze

2022

Saturs

Termini un saīsinājumi.....	3
1. Ievads.....	3
1.1. Plānošanas konteksts.....	3
1.2. Metodoloģija	3
2. Pieprasījuma analīze	4
2.1. Esošā demogrāfiskā situācija	4
2.2. Demogrāfiskā nākotnes perspektīva	6
2.3. Apdzīvojuma struktūra	10
2.4. Apkaimes	11
2.5. Aptauju rezultāti.....	15
3. Globālās tendences.....	25
3.1. Sports.....	25
3.2. Aktīvā atpūta.....	27
4. Jomas pārvaldība un finansējums.....	28
4.1. Pārvaldības struktūra.....	28
4.2. Finansējums	31
5. Infrastruktūra.....	32
5.1. Iekštelpu būves	32
5.2. Sporta infrastruktūra ārpus telpām	34
5.3. Aktīvās atpūtas un ūdenssporta infrastruktūra	35
6. Sporta biedrības.....	36
7. Sabiedrības informēšana	37
8. SVID analīze	38
8.1. Stiprās puses	38
8.2. Vājās puses	38
8.3. Iespējas	39
8.4. Draudi	39
Anketa: Ķekavas novada sporta un aktīvās atpūtas attīstība	40
Anketa: Ķekavas novada sporta un aktīvās atpūtas attīstība	42

Termini un saīsinājumi

Termins, saīsinājums	Skaidrojums
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
Bijušais Baldones novads	Baldones novads pirms 2020.gada administratīvās reformas
Bijušais Ķekavas novads	Ķekavas novads pirms 2020.gada administratīvās reformas
Ķekavas novads	Tagadējais Ķekavas novads, kas ietver Baldones pagastu, Baldones pilsētu, Baložu pilsētu, Daugmales pagastu, Ķekavas pagastu, kā arī Ķekavas pilsētu
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

1. Ievads

1.1. Plānošanas konteksts

Ķekavas novada sporta un aktīvās atpūtas attīstības koncepcijas mērķis ir noteikt sporta un aktīvās atpūtas nozares attīstības prioritātes un darbības virzienus Ķekavas novadā, lai sekmētu mērķtiecīgu un loģiski saistītu norišu kopumu sporta un aktīvās atpūtas attīstības īstenošanai novadā.

Dokuments ir izstrādāts Ķekavas novadam atbilstoši 2020.gada 23.jūnija likumā “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums” noteiktajam administratīvajam iedalījumam, kura ietvaros līdzšinējie Baldones un Ķekavas novadi ir apvienoti vienā administratīvajā teritorijā: Ķekavas novadā. Atbilstoši šim likumam, jaunajā Ķekavas novadā būs sešas teritoriālā iedalījuma vienības – Baldones pagasts, Baldones pilsēta, Baložu pilsēta, Daugmales pagasts, Ķekavas pagasts, kā arī, no 2022. gada 1. jūlija – Ķekavas pilsēta.¹

1.2. Metodoloģija

Koncepcija ir izstrādāta, balstoties uz Ķekavas novada pašvaldības izvirzītajiem mērķiem novada attīstībai, kas definēti novada plānošanas dokumentos un kādi ir nosprausti šīs koncepcijas izstrādei.

Koncepcijas esošās situācijas analīzei tika izmantota virkne pētniecisko metožu:

1. **Datu ievākšana un analīze.** No oficiālajiem statistikas avotiem (Centrālā statistikas pārvalde), kā arī Ķekavas novada pašvaldības iestādēm tika ievākti un apkopoti statistiskie dati.

2. Ķekavas novada vispārīzglītojošo skolu audzēkņu aptauja (1.pielikums). Ar nolūku apzināt novada jauniešu viedokli par sporta jomas norisēm novadā, tika aptaujāti 113 izglītojamie (Baldones vidusskolā – 74, Baložu vidusskola – 9, Daugmales pamatskolā – 5, Ķekavas vidusskolā – 25). Aptaujas anketā bija ietverti 10 jautājumi, kuru mērķis bija izzināt audzēkņu sportisko aktivitāti, izvēlētos sporta veidus, treniņu norises vietas, to, kas patika un nepatika treniņos, vēlmes turpmākajai sporta jomas attīstībai novadā.

3. Sporta profesionāļu aptauja (2.pielikums). Lai apzinātu Ķekavas novadā strādājošo sporta profesionāļu viedokli par sporta norisēm un vēlamo attīstību novadā, anketas tika izplatītas Ķekavas novada sporta iestādēs, iegūstot 28 aizpildītas anketas. Šajā anketā bija ietverti 22 jautājumi, izzinot profesionāļu viedokli par sporta un aktīvās atpūtas norisēm, infrastruktūru, pārvaldību novadā.

4. Kohortas analīze demogrāfisko prognožu izvirzīšanai. Lai sniegtu nākotnes prognozes par Ķekavas novada iedzīvotāju skaitu, tika iegūta šāda informācija par laika posmu no 2012. līdz 2021. gadam:

- iedzīvotāju skaits Ķekavas novadā dalījumā pa dzimumiem un piecu gadu vecuma grupām (bāzes informācija, no kuras atvasināta pārējā informācija – 2021. gada tautas skaitīšanas dati). Par 0-14 gadus veciem

¹ “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma” pielikums “Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības”.

iedzīvotājiem izmantoti dati laika posmam no 2011. līdz 2021. gadam, pārējiem iedzīvotājiem – par 2020. un 2021. gadu;

- dzimušo skaits novadā;
- mirstības koeficients dalījumā pa vecuma grupām un dzimumiem (izmantoti kopējie Latvijas rādītāji);
- dzimstības koeficients dalījumā pa sieviešu vecuma grupām (izmantoti kopējie Latvijas rādītāji);
- migrācijas saldo dati novadā.

Tika izstrādātas prognozes mirstības un dzimstības koeficientiem līdz 2040. gadam un, izmantojot matemātisko modeli, aprēķināts Ķekavas novada iedzīvotāju prognozētais skaits dalījumā pa vecuma grupām un dzimumiem līdz 2040. gadam trim scenārijiem: bāzes, iedzīvotāju piesaistes un krīzes scenārijiem.

5. Pašvaldības budžeta un sporta budžeta izdevumu analīze, tai skaitā izstrādājot novada budžeta izdevumu un sporta izdevumu prognozi laika posmam līdz 2027. gadam.

6. Ķekavas novada iedalījuma apkaimēs izstrāde, nosakot novadā esošos un plānotos pakalpojumu centrus un sadalot novadu teritorijās, kuras šie pakalpojumu centri potenciāli varētu apkalpot.

7. Ķekavas novadā un tās apkārtnē esošo sporta infrastruktūras objektu atlase un telpiskā izvietojuma analīze.

8. Novada sporta jomas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu (SVID) analīze. Pamatojoties uz esošās situācijas izpētes rezultātiem izstrādāta detalizēta analīze, novērtējot stiprās un vājās puses, kā arī pastāvošās iespējas un sagaidāmos draudus pašvaldības sporta jomas kontekstā, identificējot, kuri faktori, rīcības un norises (stiprās puses un iespējas) var palīdzēt attīstīt sporta jomu un kuri faktori, rīcības un norises (vājās puses un draudi) ir šķēršļi, kas jāpārvar, jāmazina to iedarbība vai ar kuriem jārēķinās.

2. Pieprasījuma analīze

Lai novērtētu to, kāds pašlaik un nākotnē novadā būs pieprasījums pēc sporta un aktīvās atpūtas pakalpojumiem un infrastruktūras, darba ietvaros ir novērtēts esošais un prognozētais iedzīvotāju skaits novadā, iedzīvotāju vecuma struktūra, telpiskais izvietojums, kā arī veikta iedzīvotāju aptauja, izzinot viedokli par šo jomu novadā.

2.1. Esošā demogrāfiskā situācija

Ķekavas novadā demogrāfiskā situācija būtiski atšķiras no demogrāfiskās situācijas Latvijā kopumā. Iedzīvotāju skaits novadā pieaug gan dabiskās kustības (neliels dzimstības pārsvars pār mirstību), gan migrācijas procesu rezultātā un novada iedzīvotāju vecuma struktūra liecina, ka arī turpmāk ir gaidāms mērens iedzīvotāju skaita pieaugums.

2.1.1. Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk – CSP) datiem 2021. gada sākumā bijušajos Baldones un Ķekavas novados kopā dzīvoja 30 077 iedzīvotāji: 1,6% no kopējā Latvijas iedzīvotāju skaita.

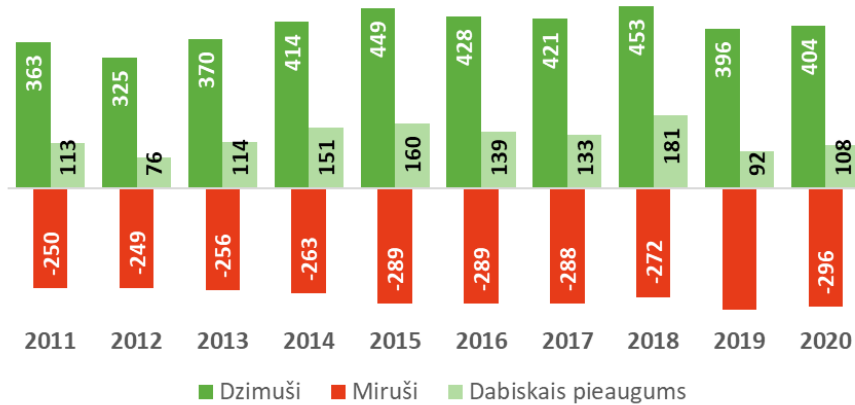
Bijušajā Baldones novadā 2021. gada sākumā dzīvoja 5 446 cilvēki bet bijušajā Ķekavas novadā – 24 631 iedzīvotāji.

Laika posmā no 2011. gada līdz 2021. gadam iedzīvotāju skaits šajā teritorijā gandrīz katru gadu (izņemot 2014. un 2017. gadus) ir pieaudzis, kopumā palielinoties par 2 685 cilvēkiem, t.i. par 9,8%, salīdzinot ar 2011. gadu. Bijušajā Baldones novadā iedzīvotāju skaits šajā laikā samazinājās par 40 iedzīvotājiem, t.i. par 0,7%, bet bijušajā Ķekavas novadā iedzīvotāju skaits pieauga par 2 725 cilvēkiem, t.i. – pieauga par 12,4%.

Ķekavas novada situācija šajā ziņā krasi atšķiras no situācijas Latvijā, kur iedzīvotāju skaits laika posmā no 2011. līdz 2021. gadam kritās par 8,7% un no situācijas Rīgā, kur iedzīvotāju skaits kritās par 6,8%. Pierīgas reģionā iedzīvotāju skaits šajā laika posmā pieauga par 1,9% un daļu no šī pieauguma veido arī Ķekavas novadā notikušais iedzīvotāju skaita pieaugums.

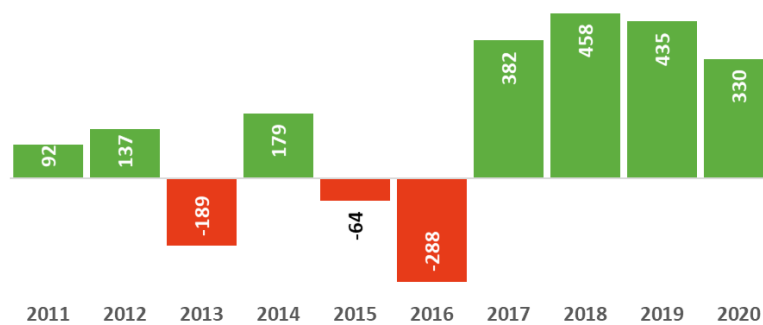
Dzīmtība novadā (tā tagadējās robežās) ik gadu ir pārsniegusi mirstību (1.1.attēls). Rezultātā gandrīz pusi no iedzīvotāju pieauguma novadā ir devusi tieši iedzīvotāju dabiskā kustība (t.i. dzīmtība un mirstība).

1.1.attēls: Iedzīvotāju dabiskā kustība Ķekavas novadā, 2011.-2020.gads.

Migrācijas rezultātā novadā kopumā ir ieradušies ievērojami vairāk iedzīvotāju, nekā tos atstāja, palielinot novada iedzīvotāju skaitu par 1 472 cilvēkiem (1.2.attēls). Migrācijas saldo kopumā pieaug.

1.2.attēls: Iedzīvotāju migrācijas saldo Ķekavas novadā, 2011.-2020.gads.

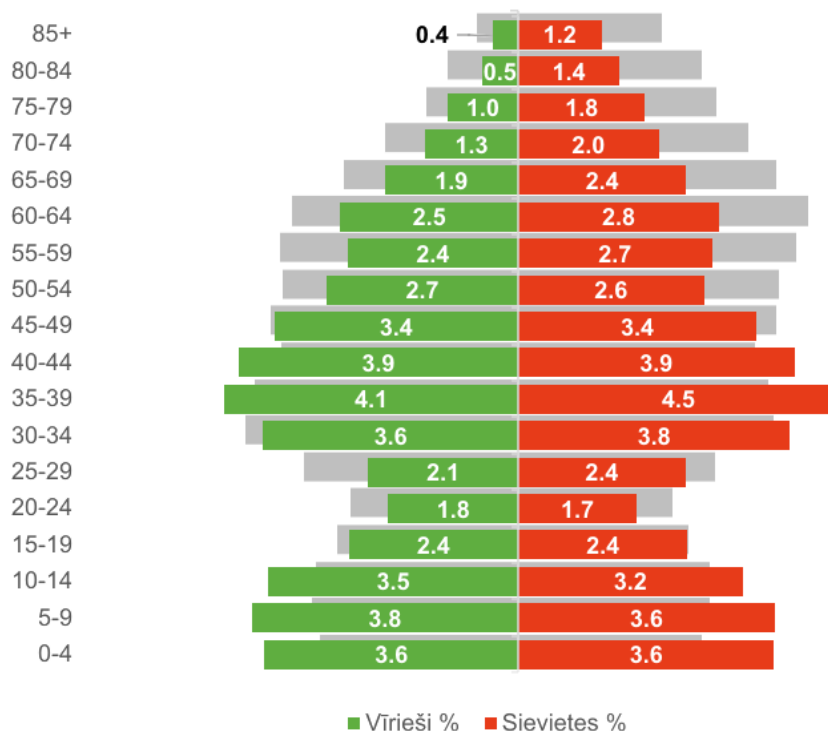

Starptautiskās migrācijas ietvaros laika posmā no 2011. līdz 2020. gadam tagadējā Ķekavas novada teritoriju atstājuši par 727 cilvēkiem vairāk, nekā ieradušies, kas nozīmē to, ka pozitīvais migrācijas saldo ir sasniegts tikai uz pārējo Latvijas pašvaldību rēķina.

2020.gadā bijušajā Baldones novadā migrācijas rezultātā iedzīvotāju skaits pieauga par 66 cilvēkiem, bet bijušajā Ķekavas novadā – par 264 cilvēkiem.

Ķekavas novada iedzīvotāju **vecuma struktūra** ir Latvijai netipiska. Novadā ir salīdzinoši augsts bērnu skaits un augsts agrīnā darbības vecumā (35-44 gadi) iedzīvotāju skaits, savukārt, senioru skaits ir mazs (1.4.attēls).

1.3.attēls: Ķekavas novada iedzīvotāju vecuma struktūra salīdzinājumā ar Latvijas iedzīvotāju vecuma struktūru (pelēkā krāsā), % no kopējā iedzīvotāju skaita, 2021. gads

Šāda vecuma struktūra ir raksturīga vietām, kur ir nesen sākusies lielāka apjoma imigrācija, jo uz jaunu dzīves vietu pārsvarā pārceļas jauni cilvēki, kas tikai veido vai tikko izveidojuši ģimenes.

15-29 gadus vecu cilvēku īpatsvars novadā ir pat zemāks, nekā vidēji Latvijā, kas, visdrīzāk, ir skaidrojams ar to, ka novadu izteikti atstāj vispārējās izglītības iestādes beigušie novada iedzīvotāji, kuri atstāj vecāku mājas, pārceļoties uz citām valstīm, vai, visbiežāk, uz blakus esošo Rīgu, kur ir daudz vairāk iespēju irēt salīdzinoši lētākus mājokļus.

Otrs nozīmīgs iemesls iedzīvotāju skaita samazinājumam šajā vecuma kategorijā ir visai Latvijai raksturīgie emigrācijas procesi 1990jos gados un 21.gs. sākumā, kas noveda pie krasa dzimstības krituma pirms 20-30 gadiem.

2.2. Demogrāfiskā nākotnes perspektīva

2.2.1. Izmantotā metode

Ķekavas novada iedzīvotāju skaita nākotnes prognozēm ir izmantots īpašs SIA “Emerging Solutions” izstrādāts matemātiskais modelis, kas balstīts uz **populācijas kohortas analīzes metodi**. Apzinoties šī matemātiskā modeļa limitētās iespējas, prognozes ir papildinātas ar citu, t.s. **paredzējuma metodi** – trim scenārijiem.

Kohortas analīzes rezultātā tiek iegūti dati par nākotnē gaidāmo auglīgā vecuma sievietes skaitu katrā no kohortas grupām, dzimstības līmeni katrā no šīm grupām un rezultātā – nākotnē gaidāmo jaundzimušo skaitu, kā arī pārējo vecuma grupu cilvēku skaitu, kas mainīsies migrācijas un mirstības rezultātā. Šādi tiek iegūti dati par prognozējamo iedzīvotāju skaitu dažādās vecuma grupās dalījumā pa dzimumiem, ļaujot prognozēt dažādām vecuma grupām nepieciešamo pakalpojumu apjomu.

Populācijas kohortas analīze precīzāku rezultātu sniedz lielākām iedzīvotāju grupām. Nelielākām iedzīvotāju grupām šī analīze (tāpat kā jebkura cita zināmā analīzes metode) nevar sniegt uzticamas prognozes, jo nelielās iedzīvotāju grupās ir daudz būtiskāka nejaušu notikumu ietekme. Lielākā daļa šādu iepriekš neprognozētu

notikumu ir saistīta ar imigrācijas procesiem, kurus ir neiespējami prognozēt. Šī iemesla dēļ šī metode nav rekomendējama dažus tūkstošus lielai iedzīvotāju grupai, ja šī grupa cieši mijiedarbojas ar citām iedzīvotāju grupām – taču šādām iedzīvotāju grupām nav arī citu matemātiskās prognozēšanas metožu.

Par spīti kritikai, pašlaik nav izveidotas citas, precīzākas metodes iedzīvotāju skaita un struktūras nākotnes prognozēšanai.

Ķekavas novada iedzīvotāju nākotnes skaita un vecuma sastāva prognozēšanai ir izmantoti šādi dati:

- Novada (t.i. bijušo Baldones un Ķekavas novadu) iedzīvotāju skaits dalījumā pa 5 gadu vecuma grupām un dzimumiem pēdējo 10 gadu laikā;
- Dzimstības koeficienti dalījumā pa sievietu 5 gadu vecuma grupām pēdējo 10 gadu laikā;
- Mirstības koeficienti dalījumā pa 5 gadu vecuma grupām pēdējo 10 gadu laikā;
- Migrācijas saldo dati pēdējo 10 gadu laikā;
- Latvijai tipiskā migrācijas vecuma struktūras līkne.

Kohortas analīzes ietvaros ir izmantoti Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) dati, jo tikai šie dati sniedz salīdzinoši pilnvērtīgāku ainu, tajā skaitā ilgtermiņa datus, datus dalījumā pa 5 gadu vecuma grupām, dzimstības un mirstības koeficientus dalījumā pa 5 gadu grupām, migrāciju utt. Šie dati ir iegūti ar savstarpēji saskaņotu metodoloģiju. Cits nozīmīgs un bieži izmantots iedzīvotāju statistikas datu avots Latvijā ir Pilsnības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) rīcībā esošie dati par pašvaldībās deklarētajiem iedzīvotājiem. Jebkurā Latvijas pašvaldībā šie dati atšķiras no CSP datiem un šim atšķirībām ir daudzveidīgi iemesli, piemēram:

- PMLP datus kļūdas rada fakts, ka novadā faktiski neesoši iedzīvotāji deklarējas (savu iespēju robežās) tajās pašvaldībās, kur dažādu iemeslu dēļ viņiem to ir izdevīgāk darīt;
- CSP datus kļūdas agrāk radīja fakts, ka tautas skaitīšana tiek veikta reizi 10 gados un laika gaitā līdz nākamajai skaitīšanai uzkrājas datu kļūdas, kā arī pati skaitīšana ne vienmēr sniedza pilnībā uzticamus datus. Jaunā tautas skaitīšana norisinās 2021.gadā pēc jaunas metodoloģijas, Centrālajai statistikas pārvaldei iegūstot datus no dažādām valsts iestādēm, tajā skaitā arī no PMLP, tomēr šī darba ietvaros jaunie dati vēl nav pieejami un netiek izmantoti. Tomēr jau pirms 2021.gada datu atjaunināšanas PMLP dati jau veido daļu no CSP rīcībā esošās informācijas. Matemātiskās apstrādes ietvaros šie dati tiek precizēti un saskaņoti ar citiem datu avotiem, piemēram, Valsts ieņēmumu dienesta, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras un citu iestāžu datiem. Rezultātā CSP dati kopumā ir uzskatāmi par salīdzinoši uzticamāku datu avotu.

2.2.2. Trīs scenāriji

Ņemot vērā, ka viens no nozīmīgākajiem iedzīvotāju skaita izmaiņu faktoriem – migrācija – ir grūti prognozējams, matemātiskā prognoze (*forecast*) šī darba ietvaros ir papildināta ar vēl vienu metodi: t.s. paredzēšanas (*foresight*) metodi – atšķirīgiem scenārijiem, kuros subjektīvi tiek ieskicētas atšķirīgas migrācijas un sociālās situācijas ainas, lai izvērtētu, pie cik lielām atšķirībām tās var novest.

Darba ietvaros ir sagatavota kohortas analīze trim scenārijiem laika posmam līdz 2040.gadam:

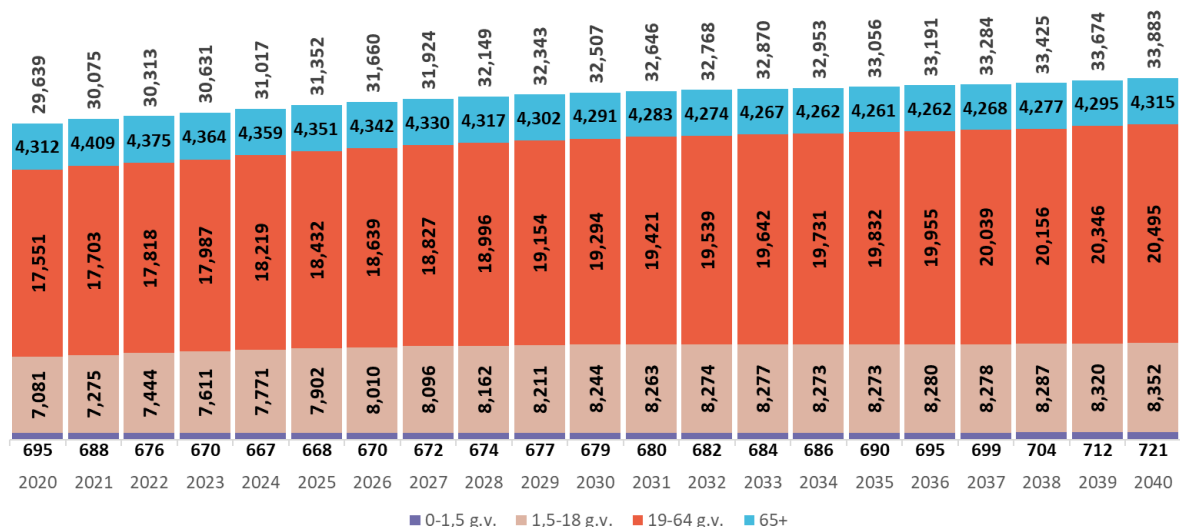
- Pirmais scenārijs (**bāzes scenārijs**) paredz situāciju, kurā sociālekonomiskā situācija Ķekavas novadā pakāpeniski uzlabojas un turpinās novadam raksturīgā mājokļu attīstība, t.i. gan privātmāju būvniecība, gan daudzdzīvokļu namu būvniecība. Tomēr, šī scenārija ietvaros iedzīvotāju pārceļšanās uz Ķekavas novadu pakāpeniski noplok līdz 180 cilvēkiem gadā divu iemeslu dēļ: a) Rīgā, visdrīzāk, tiks veidota pievilcīgāka dzīves vide nekā līdz šim; b) kopējais iedzīvotāju skaits Latvijā turpinās sarukt un, līdz ar to, kritīsies arī jauno ģimeņu skaits, kam pārcelties uz Pierīgu. Novads šī scenārija ietvaros, visdrīzāk, piesaistīs maz ārvalstu imigrantu, jo novadā būs maz izīrējamu un lētu mājokļu.
- Otrais scenārijs (**iedzīvotāju piesaistes scenārijs**) paredz situāciju, kurā Ķekavas novadā notiek ievērojami straujāka mājokļu attīstība, t.sk. daudzdzīvokļu namu būvniecība, piesaistot gan Latvijas, gan arī ārvalstu imigrantus – jo būs pieejams vairāk mājokļu daudzdzīvokļu namos. Novadā ik gadu ienāktu ap 350 – 500 iedzīvotāju, kas novestu arī pie dzimstības pieauguma.

- Trešais scenārijs (**krīzes scenārijs**) paredz situāciju, kurā Ķekavas novadā sākas un ilgstoši turpinās demogrāfiskā krīze, t.i. strauji krītas novadā ienākošo iedzīvotāju skaits un pakāpeniski novadu sāk atstāt vairāk iedzīvotāju, nekā tajā ienāk (negatīvs migrācijas saldo).

2.2.3. Bāzes scenārijs

Bāzes scenārija ietvaros veiktie aprēķini liecina, ka iedzīvotāju skaits Ķekavas novadā, visdrīzāk, turpinās mēreni pieaugt visās vecuma grupās, izņemot seniorus (2.1.attēls), 2040.gadā sasniedzot 33 883.

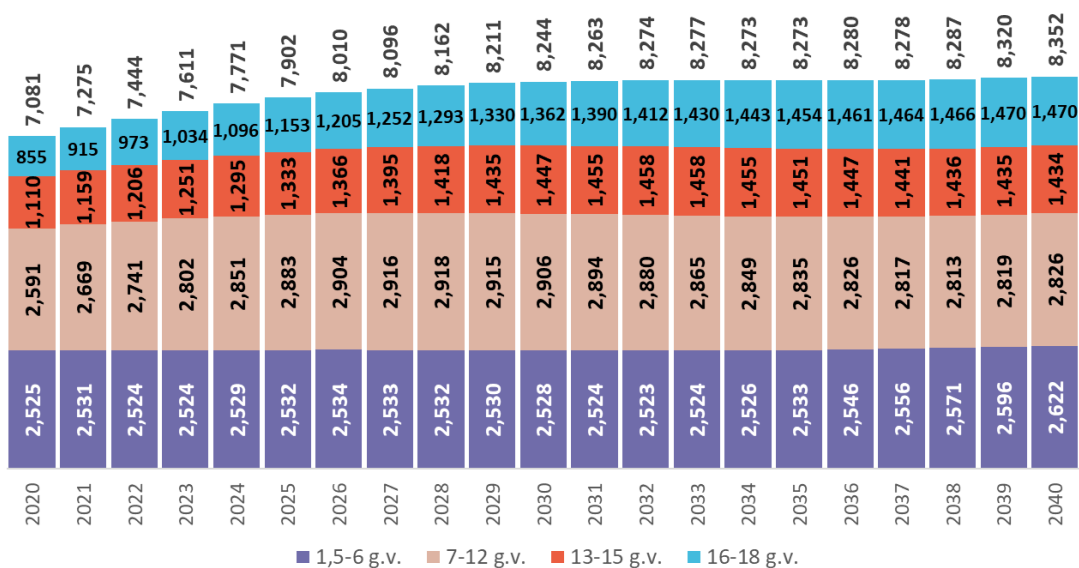
2.1.attēls: Ķekavas novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognozes dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, bāzes scenārijs, 2020-2040. gads.

Visstraujāk, par 18% pieaugs 1,5 – 18 g.v. iedzīvotāju skaits, par 17% pieaugs darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju skaits.

Dalījumā pa izglītības vecuma pakāpēm aina būs sarežģītāka (2.2.attēls).

2.2.attēls: Ķekavas novada bērnu un jauniešu skaita izmaiņu prognozes dalījumā pa galvenajām izglītības pakalpojumu vecuma grupām, 2020-2040. gads.

Potenciālo pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētāju – 1,5 līdz 6 gadus vecu bērnu – skaits kopumā stabilizēsies. Tas ir skaidrojams ar to faktu, ka turpmāk strauji kritīsies auglīgā vecuma sievietu skaits (sk. vecuma piramīdu 1.3. attēlā) un pat imigrācijas procesi to nespēs kompensēt.

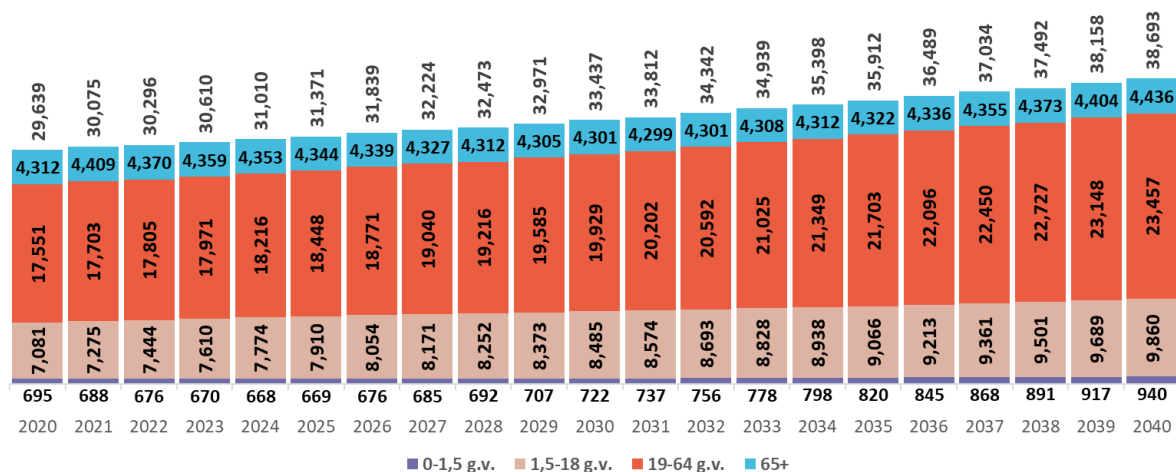
Turpmāko 5-6 gadu laikā pieaugs potenciālo sākumskolas (7-12 g.v.) klientu skaits, kas pēc tam kritīsies. Pamatskolas vecāko klašu (13 – 15 g.v.) audzēkņu skaits pieaugs jau dažu tuvāko gadu laikā, taču pēc tam tas ilgstoši nemainīsies.

Būtiskākās izmaiņas ir gaidāmas vidusskolas vecuma (16 – 18 g.v.) grupā, kuras skaits tuvāko 7-9 gadu laikā krasi pieaugs, pēc tam stabilizējoties.

2.2.4. Iedzīvotāju piesaistes scenārijs

Šī scenārija ietvaros iedzīvotāju skaits pieaugs ievērojami straujāk, ko veicinās ne tikai lielāks jaunu imigrantu pieplūdums, bet arī tam sekojošs lielāks jaundzimušo skaits (2.3.attēls).

2.3.attēls: Ķekavas novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognozes dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, iedzīvotāju piesaistes scenārijs, 2020-2040. gads.

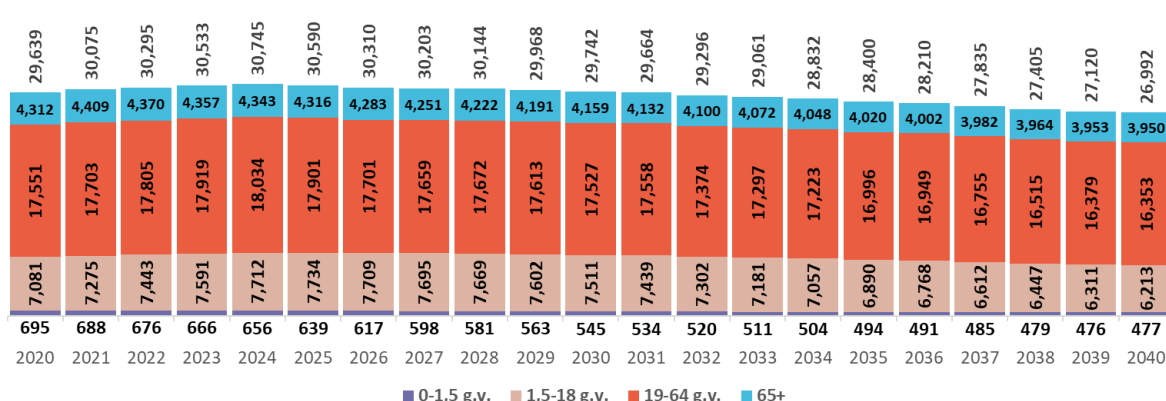
Šī scenārija ietvaros visstraujāk (par 39%) pieaugtu bērnu un skolnieku skaits, par 35% pieaugtu jaundzimušo skaits vecumā līdz 1,5 gadiem. Darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaits pieaugtu par 34%, senioru skaits – par 3%.

1,5 līdz 6 gadus vecu bērnu skaits šajā scenārijā pieaug ļoti lēni. 7-12 gadus vecu bērnu skaits straujāk pieaug vēl 3-4 gadus, un tad skaita pieaugums palēninās. 13-15 gadus vecu bērnu skaits aug straujāk no tagadējiem 1 100 līdz 1 600. Visstraujāk aug 16 – 18 gadus veco jauniešu skaits no tagadējiem 855 līdz 1 600.

2.2.5. Krīzes scenārijs

Šī scenārija ietvaros, pat par spīti tam, ka šī scenārija ietvaros no novada aizplūst vairāk iedzīvotāju, nekā tajā ienāk, iedzīvotāju skaits novadā vēl turpina pieaugt līdz 2025. gadam, tad stabilizējas un ap 2033. gadu sāk aizvairties straujāk samazināties (2.4.attēls).

2.4.attēls: Ķekavas novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognozes dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, krīzes scenārijs, 2020.-2040. gads.

Visstraujāk krītas jaundzimušo skaits vecumā līdz 1,5 gadiem, sarūkot par 31%, savukārt vismazāk – darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju skaits, sarūkot par 7%. Senioru skaits krītas par 8%, toties krasi pieaug vecākā gadagājuma darbaspējīgu un seniora vecuma iedzīvotāju īpatsvars.

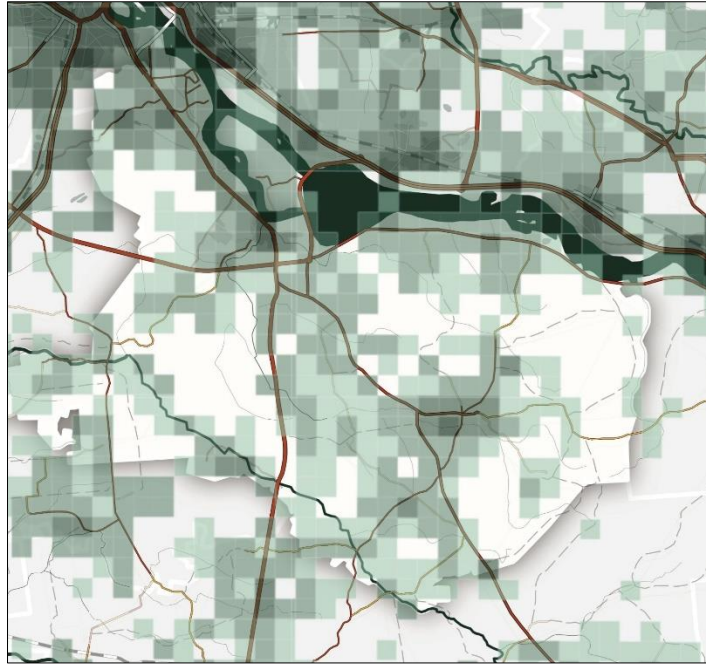
Šāda scenārija ietvaros potenciālo bērnudārza klientu skaits kristos par 31% no 2 525 līdz 1 700. Sākumskolas vecuma bērnu skaits kristos par 21%, pamatskolas (13 – 15 gadu vecums) – sākotnēji pieaugtu no 1 100 līdz 1 300 2029. gadā un tad pēc neilgas stabilizēšanās atkal nokristos līdz tagadējam skaitam. Vidusskolas (16-18 g.v.) vecuma jauniešu skaits tomēr krasi pieaugtu arī šī scenārija ietvaros no 855 (2020. gads) līdz 1 337 (2036. gads) un tad sāktu kristies.

2.3. Apdzīvojuma struktūra

Ķekavas novads ir Rīgas metropoles areāla sastāvdaļa, tas pieguļ Rīgas pilsētai un Rīgas apdzīvojuma struktūra ietiecas Ķekavas novadā.

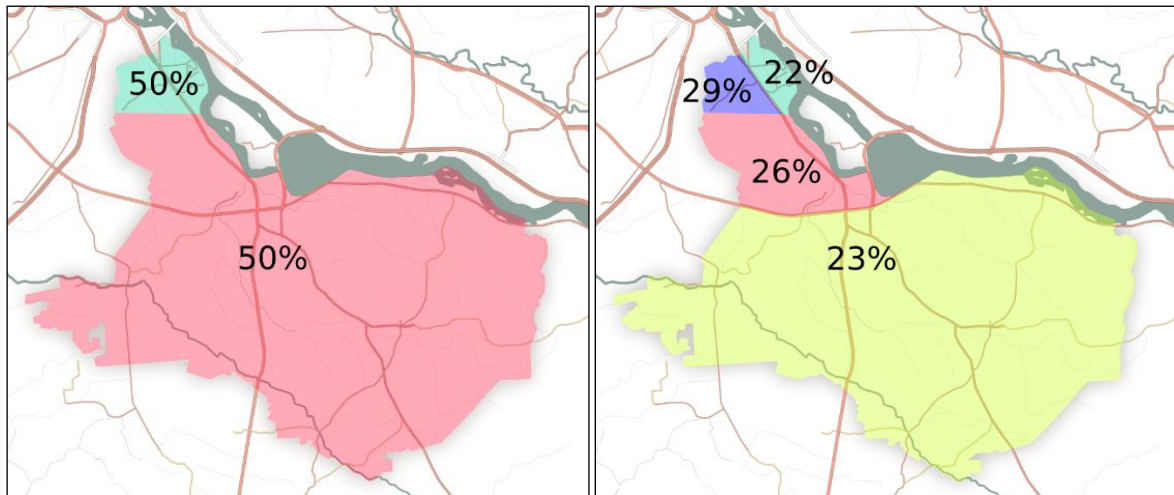
Novada apdzīvojums ir izteikti nevienmērīgs. Augsts apdzīvojuma blīvums ir tiešā Rīgas pilsētas tuvumā (Valdlauči, Krustkalni, Baloži, Rāmava, Katlakalns), kā arī no Rīgas nedaudz atstātais esošajā Ķekavā, samērā augstam apdzīvojuma blīvumam veidojoties arī gar A7 ceļu starp Ķekavu un Katlakalnu (Pļavniekkalnu). Izteikts apdzīvojuma centrs ir arī Baldone. Savukārt, no nozīmīgiem ceļiem atstātais esošās, purvainas vai mežiem klātas teritorijas ir neapdzīvotas (2.5. un 2.6. attēli).

2.5. attēls: Pastāvīgo iedzīvotāju izvietojums Ķekavas novadā un tam piegulošajās teritorijās 2021.gadā, CSP dati

Plānojot sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūru, ir jārēķinās ar novada iedzīvotāju izvietojumu, izvietojot ikdienā izmantoto infrastruktūru un pakalpojumus tur, kur tie ir pēc iespējas ērti sasniedzami pēc iespējas lielam iedzīvotāju skaitam.

2.6. attēls: Iedzīvotāju izvietojuma atainojums Ķekavas novadā

2.4. Apkaimes

Ar katru reģionālo reformu palielinoties pašvaldību lielumam, rodas nepieciešamība pēc mazākām teritoriālā iedalījuma vienībām – **apkaimēm**, kuras raksturo viens vai vairāki no šiem aspektiem:

- Biedrība, kuru izveidojuši noteiktas teritorijas iedzīvotāji ar mērķi kopīgi attīstīt šo teritoriju (apkaimes biedrība);
- Īpaša identitāte, piemēram, noteikta veida apbūve, kas atšķir to no kaimiņu apkaimēm (Kauguri Jūrmalā vai Vecāķi Rīgā);

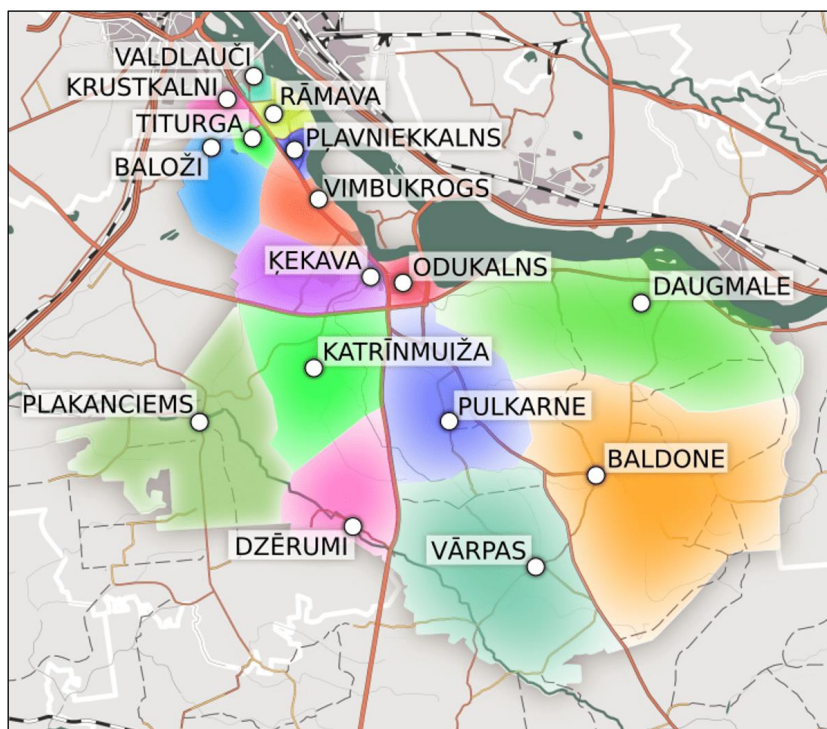
- Nosaukums;
- Centrs, kurā var būt pieejami pakalpojumi (komercpakalpojumi, sociālie pakalpojumi) vai pat ir tikai centra sajūta, piemēram ielu krustojums kur sastopams vairāk cilvēku, nekā citur;
- Robežas.

Katra iedzīvotāja sajūtās apkaimes robežas, centrs un pat nosaukums var būt atšķirīgi, tomēr sociālā dialoga rezultātā iedzīvotāji bieži vien vienojas par konkrētu, atpazīstamu apkaimi (piemēram, Majori, Āgenskalns).

Apkaimju veidošanās process notiek arī Ķekavas novadā, tomēr tas vēl nav noslēdzies ar vienotu izpratni par visa novada iedalījumu.

Viens no nozīmīgākajiem apkaimes identitātes veidotājiem ir tieši sporta dzīve – gan jauniešu, gan arī pārējo iedzīvotāju vēlme pulcēties kopīgām sportiskām aktivitātēm. Lai to veicinātu, pašvaldībai ir mērķtiecīgi jāattīsta gan sporta infrastruktūra, gan sporta un aktīvās atpūtas norišu piedāvājums katrā no apkaimēm. Tādēļ pašvaldībai ir jāveicina apkaimju veidošanās process, kopīgi ar iedzīvotājiem definējot gan apkaimes, gan to centrus – potenciālās infrastruktūras izvietojuma un pasākumu norises vietas. Šī darba ietvaros tiek piedāvāts variants Ķekavas novada iedalījumam apkaimēs (2.7. attēls).

2.7. attēls: Piedāvājums Ķekavas novada iedalījumam apkaimēs

Piedāvāto apkaimju iedzīvotāju skaits un platība krasi atšķiras – tuvāk Rīgai apkaimju platība ir mazāka bet iedzīvotāju skaits ir lielāks, savukārt, attālāk no Rīgas platība ir lielāka, bet iedzīvotāju skaits mazāks. Šeit piedāvātās apkaimes nesakrīt arī ar līdzšinējām pašvaldību un arī ciemu robežām, tiecoties atainot nevis formālās robežas bet gan iedzīvotāju ikdienas sasaisti ar jau esošiem apdzīvotuma centriem.

2.1. tabula: Sākotnējais piedāvājums Ķekavas novada iedalījumam apkaimēs

Nosaukums (varianti)	Aptuvenais iedzīvotāju skaits	Iekļautās apdzīvotās vietas	Raksturojums	Piezīmes
Baldone	4 200	Baldone, Mercendarbe, Riekstukalns, Rozītes, Skurbenieši, Spaļenieki	Vēsturisks apdzīvotais centrs – pilsēta ar vēsturiski izveidojušos, vienu pakalpojumu centru un piegulošu lauku teritoriju. Sporta un	Nevienā no pārējiem ciemiem nav pietiekami liels iedzīvotāju skaits atsevišķas apkaimes veidošanai. Var vērtēt iespēju dalīt Baldones pilsētu divās apkaimēs.

Nosaukums (varianti)	Aptuvenš iedzīvotāju skaits	Iekļautās apdzīvotās vietas	Raksturojums	Piezīmes
			aktīvās atpūtas jomai ļoti nozīmīgs ir vēl viens centrs – Riekstukalns.	
Baloži	3 600	Baloži (ieskaitot D/S “Buras” un “Titurga”)	Pilsēta ar daudzdzīvokļu namiem un pakalpojumiem centrālajā daļā, piegulošās dārzkopības sabiedrību teritorijas.	Lai gan Baložu pilsētā ir apvienoti Baloži un Titurga, faktiski katrai no šīm daļām izveidojies savs pakalpojumu centrs, tādēļ šeit šīs daļas ir nošķirtas atsevišķās apkaimēs.
Daugmale	1 350	Daugmale, Dzintari, Bērziņi (arī Ķekavas pagasta pusē)	Ciems ar esošu pakalpojumu centru un apkārtējām lauku teritorijām, t.sk. skraji apbūvētiem ciemiem gar Daugavu.	
Dzērumi	300	Dzērumi, Kažoki	Dārzkopības sabiedrības un lauku teritorijas, nav pakalpojumu centra.	
Katrīnmuīža (Jaunsils)	150		Reti apdzīvota lauku teritorija bez izteikta apdzīvotuma centra.	Pagaidām ļoti mazs iedzīvotāju skaits. Ja nav plānota intensīvākas apbūves attīstība, visdrīzāk, apvienojama ar Ķekavu.
Krustkalni	800	Krustkalni	Nesenā pagātnē strauji attīstīts daudzdzīvokļu namu rajons, kā arī privātmāju apbūves teritorijas, faktiskais pakalpojumu centrs – iepirkšanās centri A7 šosejas malā.	Ieteicama pašvaldības iniciatīva pakalpojumu, t.sk. sporta infrastruktūras attīstībā, veicinot harmoniskāku apkaimes attīstību.
Ķekava	6 000	Ķekava, Loreķi, Skujnieki	Pilsētas tipa apdzīvotais centrs ar labi attīstītu daudzveidīgu pakalpojumu centru, daudzdzīvokļu namu kvartāliem, privātmāju apbūves teritorijām un piegulošajām lauku teritorijām.	
Mežinieki	490	Plakanciems, Mellupi	Divi skraji ciemi bez izteiktiem pakalpojumu centriem, no pārējām apdzīvotajām teritorijām nodalīti ar mežu masīviem.	Attīstību ieteicams koordinēt arī ar līdzās esošo Olaines novada leleju ciemu.
Odukalns	800	Odukalns	Privātmāju apbūves teritorija, kas, lai arī cieši saistīta ar līdzās esošo Ķekavu, ir pietiekami liela, lai veidotos kā atsevišķa apkaime. Nav izteikta	

Nosaukums (varianti)	Aptuvenš iedzīvotāju skaits	Iekļautās apdzīvotās vietas	Raksturojums	Piezīmes
			vietējo pakalpojumu centra.	
Pulkarne	240	Jenči, Pulkarne (gan bij. Baldones, gan Ķekavas novada daļas), Saulgoži, Sūnupes	Skraji apbūvēta lauku teritorija bez izteikta pakalpojumu centra, nav nodalīta no pārējām apdzīvotajām teritorijām.	Ja neveidojas iedzīvotāju apvienība, ir vērtējama iespēja šo teritoriju pārdalīt Baldones un Ķekavas apkaimēm.
Pļavniekkalns (Katlakalns)	1 500	Katlakalns	Privātmāju apbūves teritorija ar jau esošu pakalpojumu centru.	Piedāvātajā variantā neiekļauj Ziedoni un Katlakalna baznīcas apkārtni, kam tuvāka ir Rāmava. Vietvārds "Katlakalns" ir "izplūdis", ietverot ap 9 km garu Daugavas krasta posmu no Kazu sēkļa Rīgā līdz Pļavniekkalnam. Vēsturiskais Katlakalna centrs tomēr ir saistāms ar tagadējo Rīgu (ap Bukaišu ielu), vēlāk – ar Katlakalna baznīcas atrašanās vietu (Akmensala) un tikai kopš 19.gs. vidus arī ar Pļavniekkalnu. Šī iemesla dēļ šeit tiek piedāvāts vietvārdu definēt precīzāk, vietējā līmenī.
Rāmava	3 000	Rāmava, Ziedonis	Privātmāju apbūves teritorija ar vēsturisku centru (Rānavas muiža), neizteikts pakalpojumu centrs.	Var vērtēt, vai Ziedoni un Katlakalna baznīcas apkārtni var veidot kā atsevišķu apkaimi ar savu pakalpojumu centru.
Titurga	4 000	Lapenieki, Titurga	Pilsētas tipa apdzīvotā vieta ar daudzdzīvokļu namiem centrālajā daļā.	Abām apdzīvotajām vietām ir vienots pakalpojumu centrs Titurgā.
Valdlauči	1 950	Valdlauči	Ar Rīgas apbūvi saplūdis daudzdzīvokļu namu rajons ar savu pakalpojumu centru.	
Vārpas	320	Misa, Sarma, Stūri, Vārpas	Skraji apbūvēta lauku teritorija bez izteikta pakalpojumu centra (izņemot nelielu centru Vārpās), nav nodalīta no pārējām apdzīvotajām teritorijām.	Ja neveidojas iedzīvotāju apvienība, ir vērtējama iespēja šo teritoriju apvienot ar Baldones apkaimi.
Vimbukrogs (Alejas)	1 300	Alejas, Krogsils, Vimbukrogs	Plašas privātmāju apbūves teritorijas gar A7 un Daugavu. Nav izteikta pakalpojumu centra, tomēr pieaugošais iedzīvotāju skaits un	Iespējams, Krogsils ir apvienojams ar Pļavniekkalnu.

Nosaukums (varianti)	Aptuvens iedzīvotāju skaits	Iekļautās apdzīvotās vietas	Raksturojums	Piezīmes
			samērā lielais attālums gan no Ķekavas, gan Pļavniekkalna liecina, ka šādam centram varētu būt potenciāls.	

2.5. Aptauju rezultāti

2.5.1. Sporta profesionāļu aptauja

Aizpildītas anketas iesniedza 28 sporta jomas profesionāļi – sporta iestāžu darbinieki, sporta skolotāji, 20 sporta veidu treneri. Septiņi pārstāv Ķekavas novada sporta skolu, viens – pašvaldības sporta aģentūru, četri – vispārīzglītojošas skolas, 15 – biedrības. Daļa respondentu pārstāv vairākas institūcijas.

Respondenti kopumā ļoti pozitīvi vērtē sadarbību ar pašvaldību.

2.8. attēls: Atbildes uz jautājumu “Novērtējiet Jūsu sadarbību ar pašvaldību sporta jomā”

Arī pārvaldības struktūra novadā tiek vērtēta ļoti augstu. Kopumā tiek atzīmēts, ka pašvaldības darbinieki ir pretimnākoši. Divās atbildēs tiek uzsvērts, ka lielākais šķērslis sporta jomas attīstībai novadā šobrīd ir piemērotu telpu trūkums.

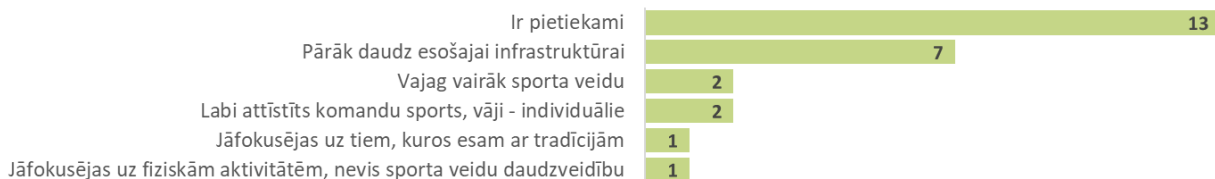
2.9. attēls: Atbildes uz jautājumu “Novērtējiet sporta pārvaldību Ķekavas novadā”

Vēl izteiktāks pozitīvs vērtējums ir pašvaldībā pieejamai sporta piedāvājuma daudzveidībai (2.10. attēls) un septiņi respondenti norāda, ka esošais piedāvājums ir pārāk liels esošajai infrastruktūrai (2.11. attēls). Šeit un arī turpmākajiem jautājumiem atkārtojas atbildes, kurās tiek norādīts, ka mērķtiecīgāk būtu koncentrēties uz novadā tradicionāli populārajiem sporta veidiem.

2.10. attēls: Atbildes uz jautājumu “Novērtējiet sporta piedāvājuma daudzveidību Ķekavas novadā”

2.11. attēls: Atbildes uz jautājumu “Sporta piedāvājuma daudzveidība Ķekavas novadā, Jūsu komentārs”

Pozitīvs ir arī aktīvās atpūtas iespēju vērtējums, lai gan komentāros tiek norādīts uz virkni nepilnību – novadā trūkst peldvietu, nepieciešams lielāks publisko sporta laukumu skaits, vairāk āra trenāžieru, vairāk veloceļu, vairāk apgaismotu ceļu skriešanai un nūjošanai.

2.12. attēls: Atbildes uz jautājumu “Novērtējiet aktīvās atpūtas iespēju klāstu Ķekavas novadā”

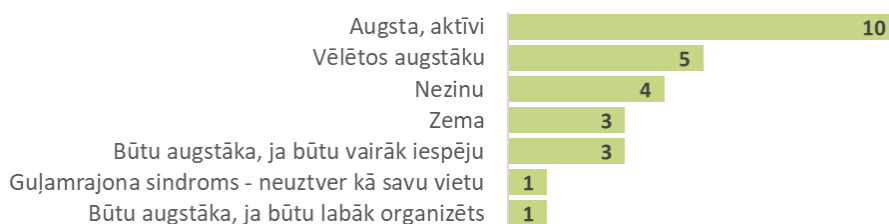

Arī šo jomu pasākumu vērtējums ir izteikti pozitīvs. Sniegtie komentāri ir daudzveidīgi, pārsvarā respondenti norāda uz to, ka trūkst piemērotas infrastruktūras arī pasākumu rīkošanai. Visbiežāk apmeklētie pasākumi ir bijuši dažādi novadā rīkoti velobraucieni (7 atbildes), krosa skriešanas sacensības “Baložu Bizons” (3 atbildes).

2.13. attēls: Atbildes uz jautājumu “Novērtējiet sporta un aktīvās atpūtas pasākumu piedāvājumu Ķekavas novadā”

Jomas profesionāļu vērtējums par Ķekavas novada iedzīvotāju fizisko aktivitāti ir dažāds. Daļa (10 atbildes) uzskata, ka aktivitāte ir diezgan zemā līmenī, tomēr lielāks skaits profesionāļu uzskata, ka aktivitāte ir laba vai diezgan laba (kopā 19 atbildes).

2.14. attēls: Atbildes uz jautājumu “Novērtējiet Ķekavas novada iedzīvotāju fizisko aktivitāti”

Komentējot novada iedzīvotāju fizisko aktivitāti, respondenti norāda, ka aktivitāte varētu būt augstāka, ja novada iedzīvotājiem būtu vairāk iespēju nodarboties ar sportu (3 atbildes).

2.15. attēls: Atbildes uz jautājumu “Jūsu komentārs par Ķekavas novada iedzīvotāju fizisko aktivitāti”

Turpmākajos jautājumos tika lūgts novērtēt sporta profesionāļu darbā izmantotās telpas. Telpu tehniskais stāvoklis novadā kopumā tiek vērtēts kā diezgan labs un labs (2.16. attēls).

2.16. attēls: Atbildes uz jautājumu “Novērtējiet sporta telpas Jūsu treniņu vajadzībām - Tehniskais stāvoklis”

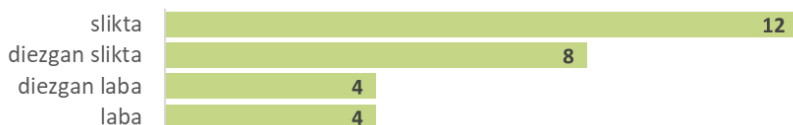
Telpu piemērotība tiek vērtēta kritiskāk, tomēr arī no šī aspekta vērtējums kopumā ir labs.

2.17. attēls: Atbildes uz jautājumu “Novērtējiet sporta telpas Jūsu treniņu vajadzībām - Piemērotība”

Savukārt, telpu pieejamība (noslodze) kopumā tiek vērtēta kā sliktā vai diezgan sliktā (2.18. attēls).

2.18. attēls: Atbildes uz jautājumu “Novērtējiet sporta telpas Jūsu treniņu vajadzībām - Noslodze”

Ar telpu izmantošanu saistītās izmaksas kopumā tiek vērtētas pozitīvi, t.i. izmaksas kopumā netiek uzskatītas par šķērslī.

2.19. attēls: Atbildes uz jautājumu “Novērtējiet sporta telpas Jūsu treniņu vajadzībām - Izmaksas”

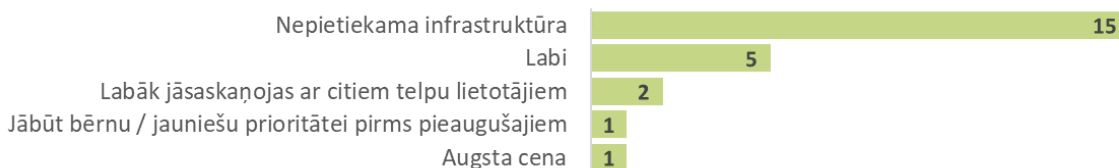

Arī telpu izmantošanas nosacījumi kopumā tiek vērtēti diezgan pozitīvi.

2.20. attēls: Atbildes uz jautājumu “Novērtējiet sporta telpas Jūsu treniņu vajadzībām - Nosacījumi, noteikumi”

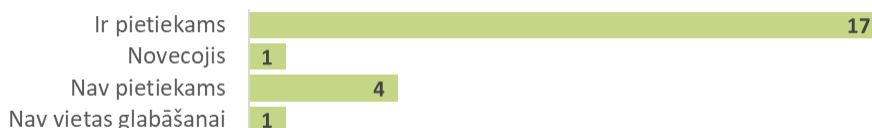

Lūdzot komentēt sporta profesionāļu izmantoto telpu kvalitāti, lielākā daļa respondentu ir norādījuši, ka šādu telpu ir nepietiekami daudz – trūkst gan sporta nodarbību telpu, gan citas telpas – ģērbtuves, inventāra novietnes u.c. Sporta jomas profesionāļi norāda, ka skolu sporta infrastruktūras izmantošanā nav pieļaujams tas, ka bērnu nodarbības kavē pieaugušo atrašanās šajās telpās (viena atbilde), kā arī tas, ka kopumā ir nepieciešams labāk saskaņot dažādu sporta telpu lietotāju intereses (2.21. attēls).

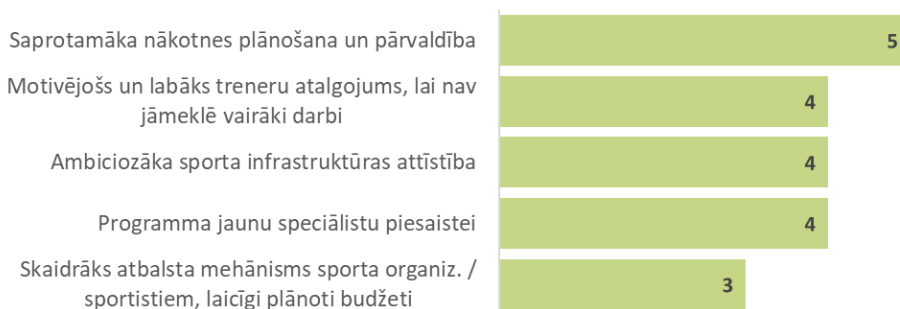
2.21. attēls: Atbildes uz jautājumu “Jūsu komentārs par Jūsu izmantotajām sporta telpām”

Sporta nodarbībās izmantotais materiāltehniskais nodrošinājums kopumā tiek vērtēts labi (2.22. attēls), tomēr četri respondenti norāda, ka materiāltehniskais nodrošinājums nav pietiekams (2.23. attēls).

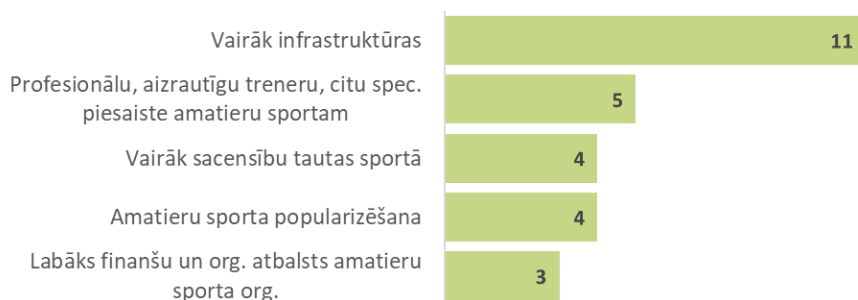
2.22. attēls: Atbildes uz jautājumu “Novērtējiet Jūsu nodarbībām pieejamo materiāltehnisko nodrošinājumu (inventārs, formas, u.tml.)”

2.23. attēls: Atbildes uz jautājumu “Jūsu komentārs par Jūsu nodarbībām pieejamo materiāltehnisko nodrošinājumu”

Vairāki jautājumi tika uzdoti ar mērķi apzināt vēlamākās rīcības, attīstot sporta un aktīvās atpūtas jomas novadā. Pārvaldības jomā (2.24. attēls) par nozīmīgāko rīcību tiek uzskatīta tieši skaidri mērķi nākotnes attīstībai (piecas atbildes). Tiek uzsvērts arī lielā nozīme, attīstot motivējošu atalgojuma sistēmu sporta treneru darbam (četras atbildes), veidojot īpašu atbalsta programmu jauno speciālistu piesaistei (četras atbildes), kā arī – ambiciozāka sporta infrastruktūras attīstība (četras atbildes).

2.24. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Trīs galvenās rīcības sporta pārvaldības jomā”

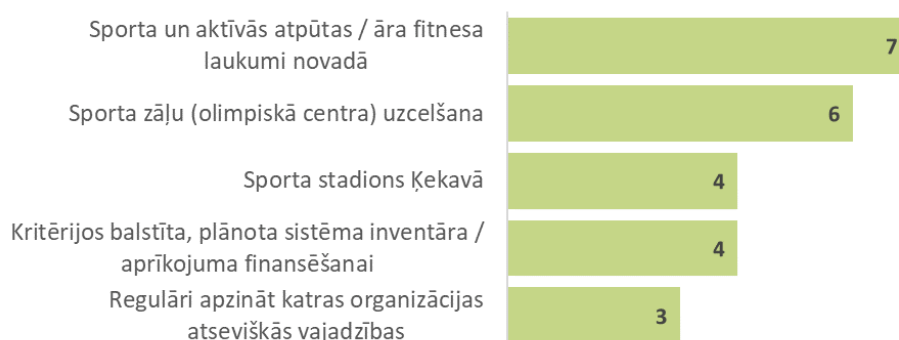
Amatieru sporta attīstībai visnozīmīgākā rīcība šobrīd ir: infrastruktūras attīstība (11 atbildes). Liela nozīme ir arī treneru un citu speciālistu piesaistei (piecas atbildes).

2.25. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Trīs galvenās rīcības amatieru sporta attīstībai Ķekavas novadā”

Līdzīgi, arī profesionālā sporta attīstībai novadā visvairāk nepieciešama ir jauna sporta infrastruktūra (10 atbildes), kā arī vairāk motivējoša sistēma treneru atalgojumam (piecas atbildes). Nozīmīga rīcība ir arī skaidrāku nosacījumu izveide sporta organizācijām un individuāliem sportistiem, jo, piemēram, pieteikšanās un gatavošanās starptautiskām sacensībām tiek plānota jau ilgstoši pirms šīm sacensībām.

2.26. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Trīs galvenās rīcības profesionālā sporta attīstībā Ķekavas novadā”

Sporta infrastruktūras un materiāltehniskā aprīkojuma jomā nozīmīgākās rīcības ir – mērķtiecīga sporta un aktīvās atpūtas laukumu un infrastruktūras attīstība novadā (septiņas atbildes) un sporta zāļu vai vienota olimpiskā centra būvniecība (sešas atbildes).

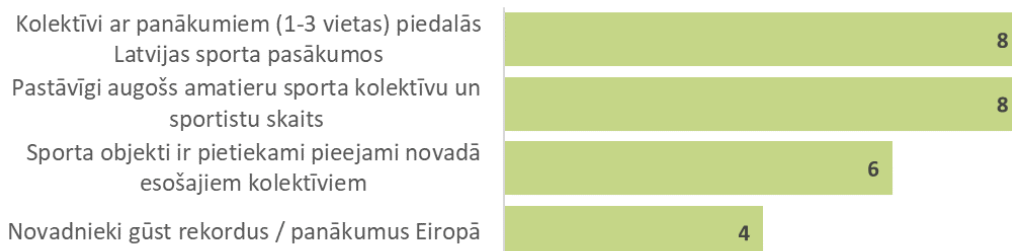
2.27. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Trīs galvenās rīcības sporta infrastruktūras un materiāltehniskā aprīkojuma jomā”

Par labāko veidu sporta un aktīvās atpūtas jomu izvērtēšanai respondenti uzskata (2.28. attēls):

- Kolektīvu un individuālo sportistu skaits, kuri ar panākumiem startē Latvijas līmeņa sporta pasākumos (astoņas atbildes);
- Pastāvīgi augošs amatieru sporta kolektīvu un sportistu skaits (astoņas atbildes);

- Sasniegta situācija, kad novadā esošajiem sporta kolektīviem un individuāliem sportistiem novadā ir pietiekami labi pieejamas telpas (sešas atbildes).

2.28. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “2027.gadā sasniedzamie rādītāji, kas apliecinātu, ka sporta joma veiksmīgi attīstās (vismaz trīs rādītāji, piemēram: noteikts komandu skaits valsts čempionātā, vieta starptautiskās sacensībās, amatieru skaits, finansiālais apgrozījums u.tml.)”

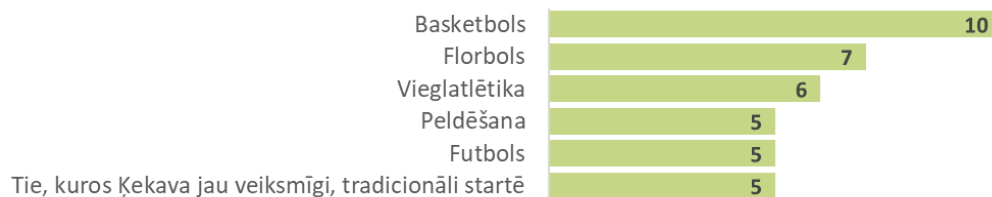
Savukārt, lūdzot novērtēt to, kas sporta un aktīvās atpūtas jomā novadā visvairāk pietrūkst, atkal ir izcelts sporta būvju (šeit domātas būves, kas ļauj sportot iekštelpās) trūkums (astoņas atbildes), kā arī veloceļu un labi izveidotu, ērtu velomaršrutu trūkums (četras atbildes).

2.29. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Kā Jums visvairāk pietrūkst sporta un aktīvās atpūtas jomā Ķekavas novadā (vismaz trīs aspekti)”

Noslēgumā tika apzināti tie sporta veidi, kurus novadā būtu īpaši jāattīsta, visbiežāk izceļot basketbolu (10 atbildes), florbolu (septiņas atbildes) un vieglatlētiķu (sešas atbildes). Šeit jāatzīmē, ka daļa sporta jomas profesionāļu intensīvāk darbojas vienā vai dažos sporta veidos, līdz ar to var uzskatīt, ka atbildēs tiek dota priekšroka tieši šiem sporta veidiem. Tomēr fakts, ka novadā lielāks skaits profesionāļu darbojas noteiktās sporta jomās apliecina, ka tieši šajās jomās novadā arī veidojas tradīcijas.

2.30. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Kādi sporta veidi Ķekavas novadā, Jūsprāt, būtu īpaši jāattīsta?”

2.5.2. Skolēnu aptauja

Aizpildītas anketas iesniedza 113 Ķekavas novada vidusskolu un pamatskolu vecāko klašu audzēkņu. Visplašāk pārstāvēta Baldones vidusskola: 74 anketas, no Baložu vidusskolas ir saņemtas deviņas anketas, no Daugmales pamatskolas – piecas un no Ķekavas vidusskolas – 25 anketas.

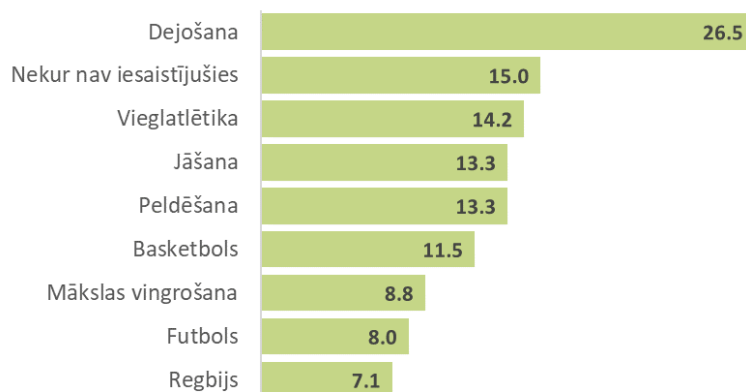
Izglītojamie atbildēja uz 10 jautājumiem.

Atbildēs uz jautājumu par sporta veidiem, kādos jauniets / bērns ir trenējies pēdējo piecu gadu laikā, ir vērojama likumsakarība: daļa respondentu (15%) vispār nav iesaistījusies sporta treniņos, daļa respondentu ir veiksmīgi

atraduši sev vienu sporta veidu un turpina ar to aktīvi nodarboties un daļa ir izmēģinājusi daudzus sporta veidus. Maz ir tādu, kuri piecu gadu laikā ir uz neilgu laiku nodarbojušies ar sportu un tad to pametuši.

Visbiežāk – 26,5% no respondentiem – atbildējušie ir nodarbojušies ar dejošanu (2.31. attēls). Šī aktivitāte formāli nav sporta veids tomēr no fiziskās aktivitātes viedokļa tā ir sportam pielīdzināma nodarbe, kas šeit tiek iekļauta, lai atainotu, ka novada jaunieši kopumā ir aktīvi. Visbiežāk respondenti ir nodarbojušies ar vieglatlētiku, jāšanas sportu un peldēšanu. Nav vērojams, ka kādas skolas audzēkņi izteikti nodarbotos ar vienu sporta veidu, sniegtās atbildes ir ļoti daudzveidīgas.

2.31. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Ar kādiem sporta veidiem esi nodarbojies pēdējo 5 gadu laikā (arī ārpus Ķekavas novada)?”, % no atbildējušiem

Ir vairāki iemesli sporta (un dejošanas) nodarbību pārtraukšanai, kuri tiek minēti bieži: 28,3% atbildējušo ir pārtraukuši kādas sporta nodarbības tādēļ, ka nepatika vai nu sporta veids, vai vide, kādā treniņi notika (vairums atbildējušo nav paskaidrojuši savas nepatikas iemeslus) (2.32. attēls). Aptuveni ceturta daļa atbildējušo norādīja, ka treniņus pārtraukuši tādēļ, ka ir pārāk aizņemti – nereti šādu atbildi snieguši arī respondenti, kuri izteikti nodarbojas ar vienu sporta veidu un tādēļ ir atteikušies no citu sporta veidu treniņiem.

Diemžēl, 13,3% respondentiem turpmāko sportošanu liedza trauma vai citas veselības problēmas. Šādu atbilžu skaits ir satraucoši augsts.

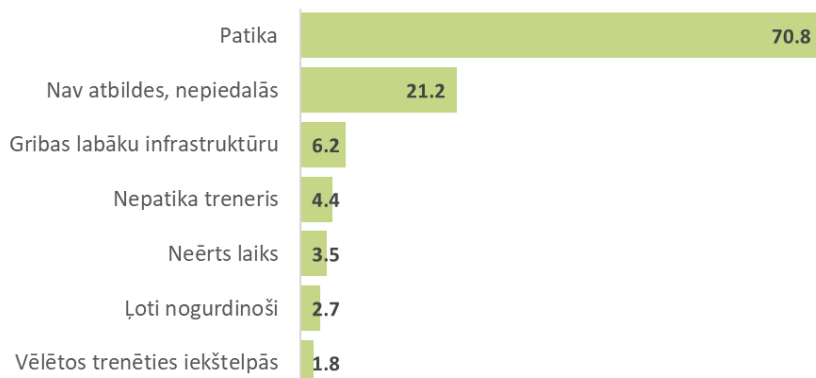
Ļoti neliels skaits respondentu ir norādījuši, ka pārtraukuši treniņus praktisku grūtību dēļ, piemēram, tādēļ, ka treniņi ir nepiemērotā laikā, uz tiem grūti nokļūt, izmaksas ir pārāk augstas u.c.

2.32. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Kādi ir galvenie iemesli, kāpēc pārtrauci nodarboties ar kādu no sporta veidiem?”, % no atbildējušiem

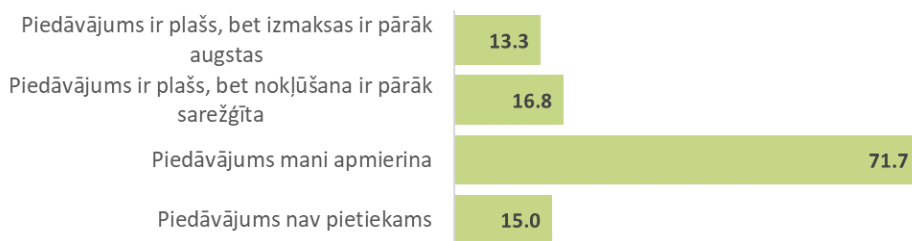
Izteikts vairākums atbildējušo (70,8%) ir augstu vērtējuši sporta (un dejošanas) treniņus (2.33. attēls). Tikai neliela daļa respondentu ir norādījuši kādus iemeslus, kādēļ vērtējums nav augsts. Biežākie no tiem ir: nepietiekami laba infrastruktūra (6,2%), nepatika treneris (4,4%), neērts laiks (3,5%).

2.33. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Novērtē sporta nodarbības, kurās esi piedalījies/-usies pēdējā gada laikā (nodarbību laiki, nokļūšana, izmaksas, telpas, treneri, inventārs, sporta organizācija u.tml.),” , % no atbildējušiem

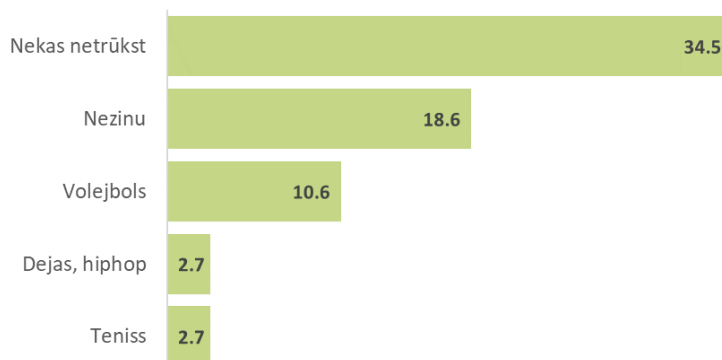
Līdzīgi, kā sporta profesionāļi, arī skolu audzēkņi kopumā uzskata, ka novadā pieejamais sporta veidu klāsts ir pietiekams, (2.34. attēls) un tikai 15% no respondentiem uzskata, ka tas nav pietiekami plašs. 16,8% atbildējušo uzskata problēma drīzāk ir nokļūšana uz sporta nodarbībām, bet 13,3% – ka nodarbēm ar sportu šķēršļus rada izmaksas (šādas izmaksas ietver ne tikai tiešos maksājumus par treniņiem bet arī izmaksas par nepieciešamo ekipējumu, kā arī transporta izmaksas un ar braucieniem un sporta nometnēm saistītās izmaksas).

2.34. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Novērtē sporta nodarbību klāstu/piedāvājumu Ķekavas novadā (var atzīmēt vairākas atbildes).”, % no atbildējušiem

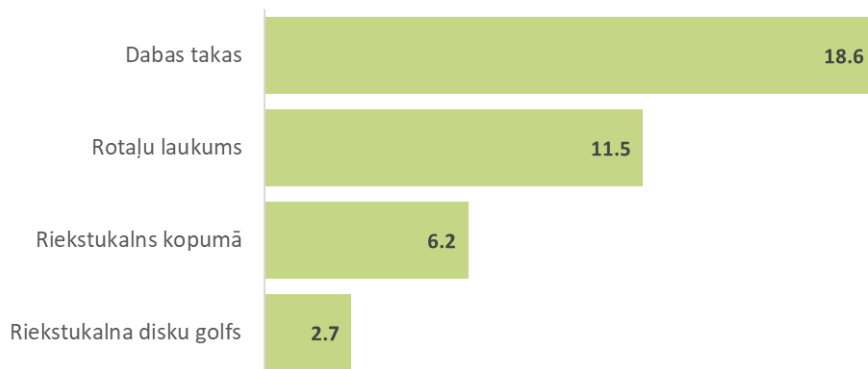
Ja novadā būtu iespējas paplašināt sporta veidu piedāvājumu (sk. 2.35. attēlu), visvēlamākais papildinājums būtu volejbols (10,6% no atbildējušiem) un tikai ar lielāku atrāvieni seko nākamais sporta veids – teniss (2,7%). Visi atbildējušie, kuri vēlas nodarboties ar volejbolu, mācās Ķekavas vidusskolā. Vairums respondentu ir vēlējušies katrs savu sporta veidu (piem. frisbijs, golfs, slidošana), t.i. vairumu “trūkstošo” sporta veidu vēlas tikai viens no atbildējušiem.

2.35. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Kādu sporta veidu Tev pietrūkst Ķekavas novadā?”, % no atbildējušiem

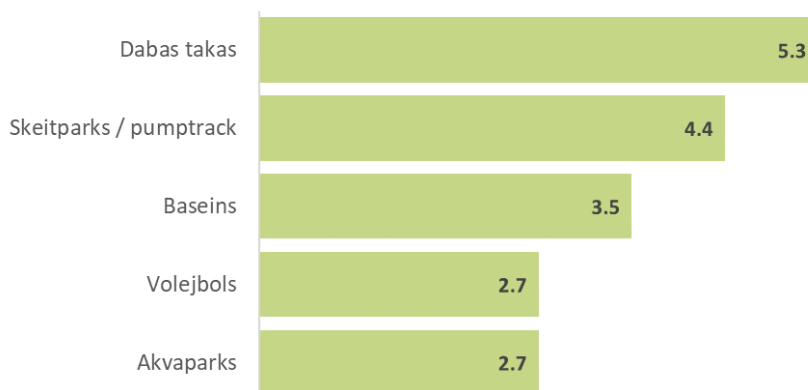
Aktīvās atpūtas veidus novadā zina (2.36. attēls) tikai daļa no respondentiem un visatpazīstamākās ir dabas takas (18.6% no respondentiem, gk. Baldones vidusskolā). Raksturīgi, ka Baldones apkaimē esošos aktīvās atpūtas veidus zina arī pārējo novada skolu audzēkņi, kuri, savukārt, nezina aktīvās atpūtas iespējas savu skolu tuvumā – jeb, faktiski šādu iespēju nav.

2.36. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Kādus aktīvās atpūtas iespēju veidus Tu zini Ķekavas novadā?”, % no atbildējušiem

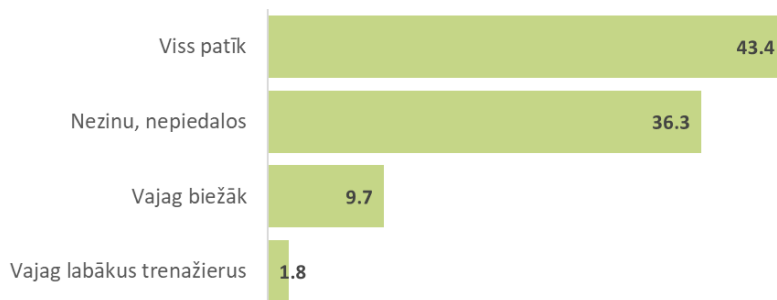
Atbildes uz jautājumu par jauniem, vēlamiem aktīvās atpūtas veidiem novadā ir sniegusi tikai neliela daļa no respondentiem, nereti nosaucot nevis aktīvās atpūtas veidus bet sporta veidus (2.37. attēls). Vispopulārākā izvēle ir dabas takas, kas nosauktas 5,3% gadījumu.

2.37. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Kādus aktīvās atpūtas veidus Tu vēlētos Ķekavas novadā?”, % no atbildējušiem

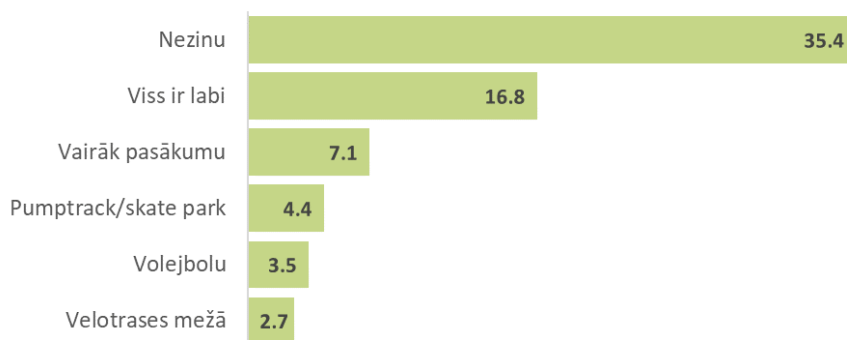
Ķekavas novadā organizētos sporta un aktīvās atpūtas jomas pasākumus pozitīvi vērtē 43,4% respondentu, negatīvu atbilžu tikpat kā nav (2.38. attēls). Tomēr atbilžu raksturs liecina, ka vairums audzēkņu vāji pārzina šīs jomas norises novadā, par ko liecina norādes uz trūkumiem, kuri nav saistīti ar pasākumiem, piemēram to, ka novadā nav fitnesa centru, trūkst trenāžieru u.c.

2.38. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Kāds ir Tavs viedoklis par Ķekavas novadā organizētajiem sporta un aktīvās atpūtas pasākumiem (aktivitāšu dažādība; pasākumu biežums; pasākumu kvalitāte)?”, % no atbildējušiem

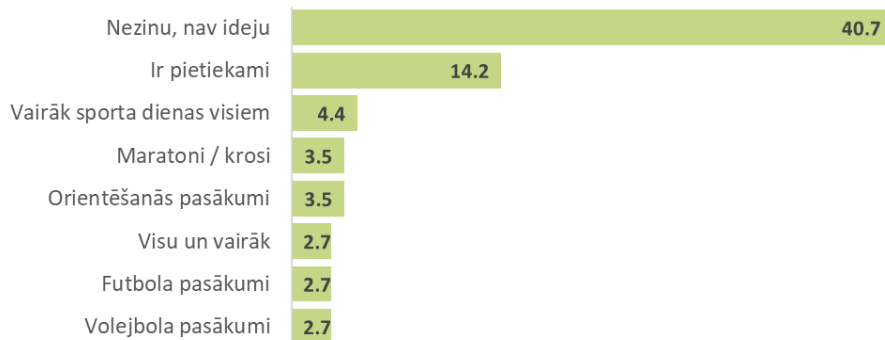
Vairumam respondentu nav izteikta viedokļa par to, kas pašvaldībai būtu no jauna jāievieš sporta un aktīvās atpūtas jomā (2.39. attēls). Starp sniegtajām atbildēm ir aicinājums rīkot vairāk pasākumu (7,1% respondentu) – iespējams, šādu atbildi dažkārt rosināja fakts, ka šis jautājums sekoja pēc jautājuma par pasākumiem. Vairāki Baldones un Ķekavas vidusskolu audzēkņi vēlas *pumptrack* (pampaku trasi) un skeitparku, t.sk. norādot, ka tāda ir nepieciešama gan Baldonē, gan Ķekavā, gan Baložos vai Titurgā.

2.39. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Ko Ķekavas novada pašvaldībai vajadzētu ieviest sporta un aktīvās atpūtas jomā?”, % no atbildējušiem

Jaunus sporta un aktīvās atpūtas pasākumus vēlas relatīvi neliela daļa respondentu (2.40. attēls), kas, drīzāk, saistāms ar to, ka respondenti samērā vāji pārzina novadā jau notiekošos pasākumus. Biežāk sastopamie ieteikumi ir: rīkot vairāk sporta dienu, t.sk. kopā ar ģimenēm (4,4%), rīkot krosa/ maratona pasākumus (3,5%) un orientēšanās pasākumus (3,5%).

2.40. attēls: Biežāk sniegtās atbildes uz jautājumu “Kādus jaunus sporta pasākumus vajadzētu organizēt Ķekavas novadā?”, % no atbildējušiem

3. Globālās tendences

3.1. Sports

3.1.1. Mijiedarbība starp tautas sportu un komerciālo sportu

Ļoti nozīmīgs faktors, vērtējot sporta pārvaldības un sabiedrības attīstību ir mijiedarbība starp divām pieejām sportam:

- **Klasiskā pieeja sportam** (amatieru sports), kas paredz, ka sports primāri veicina veselību un labsajūtu, sociālo saskarsmi un sabiedrības integrāciju. Šīs pieejas ietvaros tiek veicināta pēc iespējas daudzu iedzīvotāju līdzdalība sporta aktivitātēs. Atbilstoši šādai pieejai, kvalificēšanos sporta sacensībām un panākumus nosaka katra sportista individuālās spējas, jebkura cilvēka iekļaušanās sportiskajās aktivitātēs tiek gaidīta un atbalstīta neatkarīgi no viņa sasniegtajiem rezultātiem. Sporta aktivitātes un infrastruktūra tiek finansēta no sabiedriskajiem līdzekļiem valstu un pašvaldību budžeta ietvaros, kā arī no sportotāju privātajiem līdzekļiem. Lai gan šāda pieeja var veicināt plašu sabiedrības iesaisti sporta aktivitātēs, tai pārsvarā pietrūkst komerciālajam sportam raksturīgais “spožums”, pievilcība, izcilāko sportistu – “zvaigžņu” – kults un materiālā motivācija.
- **Sporta komercializācija** (profesionālais sports, nereti tiek lietots termins – amerikanizācija), kas paredz, ka sports primāri kalpo peļņas gūšanai un izklaidei. Šo pieeju raksturo lielo uzņēmumu un korporāciju ietekme un pat kontrole pār sporta norisēm, fokusēšanās uz izcilākajiem sportistiem un komandām, sporta vizuālo tēlu un spilgtiem notikumiem. Atbilstoši šai pieejai, sports netiek finansēts no publiskajiem finanšu līdzekļiem (ar izņēmumiem), tomēr šādā gadījumā sporta aktivitātēs tiek iesaistīta tikai neliela daļa sabiedrības, lielākajai daļai atvēlot vērotāja un sporta pasākumu apmaksātāja lomu.

Abas pieejas eksistē līdzās, vairāk vai mazāk veiksmīgi papildinot viena otru. Tomēr ir vērojams, ka komerciālais sports gūst aizvien lielāku ietekmi arī uz tiem sporta notikumiem un procesiem, kuri sākotnēji attīstījušies kā tautas sporta notikumi, piemēram pasaules un reģionālajām olimpiādēm (līdz 1971. gadam olimpiskie sportisti pat nedrīkstēja saņemt algu vai sponsoru finansējumu,² bet pašlaik olimpiādes komercializācijai ir maz ierobežojumu), atsevišķu sporta veidu pasaules čempionātiem. Pat nacionāla līmeņa komandu turnīros, kur formāli sacenšas, piemēram, pilsētas vai reģioni, dominē “nopirkti” spēlētāji no citurienes.

3.1.2. Eiropas Savienības politika

Nozīmīgākā platforma sporta jomas politikas plānošanā Eiropas Savienībā šobrīd ir **Paplašinātais daļējais nolīgums par sportu** (*Enlarged Partial Agreement on Sport* – EPAS), kurā Eiropas Savienības dalībvalstu valdības, sporta federācijas un biedrības veido ES sporta jomas politiku. Šīs platformas darba rezultāts ir virkne rekomendāciju³ dažādās jomās, fokusējoties uz šādām prioritātēm: ētisks sports, iekļaujošs sports un drošs sports. Šī nolīguma ietvaros pašlaik tiek pārstrādāta arī Eiropas Padomes Sporta Harta, kuras mērķis ir veicināt iekļaujošu, visiem pieejamu sportu.

Aktuālais Eiropas Savienības līmeņa sporta jomas plānošanas dokuments ir **ES Darbības plāns sportam 2021 – 2024. gadiem**.⁴ Dokumentā uzsvērts, ka dalībvalstīm papildus jau augstāk norādītajām ētikas, iekļaujoša un droša sporta vērtībām, ir jātiecas arī nodrošināt sporta jomas noturību Covid-19 pandēmijas laikā.

Kopumā Eiropas Savienības politikā ir vērojami centieni atgriezties pie klasiskajam sportam raksturīgas dimensijas, uzsverot vispārcilvēciskās vērtības un to, ka, primāri, sportam ir sabiedrību vienojoša un sabiedrības

² John A. Davis. The Olympic Games Effect. 2012.

³ Enlarged Partial Agreement on Sport, [Adopted texts on Sport policies](#).

⁴ Resolution of the Council and of the Representatives of the Governments of the Member States meeting within the Council on the European Union Work Plan for Sport (1 January 2021-30 June 2024), [saite uz PDF failu](#)

veselību veicinoša loma. Šos centienus agrāk apzīmēja ar terminu “eiropeizācija”, uzsverot kopējās Eiropas vērtības – atvērtību (t.sk. visiem atvērtus turnīrus), solidaritāti un visu Eiropu vienojošas sporta veidu līgas,⁵ tomēr pēdējā laikā šo terminu lieto reti.

Par lielāko šī brīža izaicinājumu sporta jomā Eiropas Savienībā tiek uzskatīts **godīgums / taisnīgums (integrity)**⁶, to attiecinot gan uz godīgām sacensībām (piem. antidopinga politika), gan, piemēram, uz cilvēktiesību pārkāpumu nesavietojamību ar starptautiska mēroga sporta pasākumiem. Diemžēl, korupcijas pieaugums ir vērojams gan starptautisko sporta organizāciju pārvaldībā, gan arī Eiropas līmeņa sporta norisēs,⁷ iedragājot nozīmīgu starptautisko sporta pasākumu prestižu.

Otrs izaicinājums ir saistāms ar sporta un ekonomikas mijiedarbību. Sporta norišu ietekme uz Eiropas ekonomiku ir jūtama: 2012. gadā sporta jomā bija nodarbināti 2,72% Eiropas Savienības iedzīvotāju un sporta norises radīja 2,12 % no Eiropas Savienības kopprodukta.⁸ Vienlaikus, Eiropā tiek atzīta lielu sporta pasākumu neviennozīmīgā ietekme uz to rīkotājvalstu un pilsētu ekonomiku, kā arī komercijas pretrunīgā ietekme uz sporta pamatprincipiem. Notiek diskusijas par e-sporta veidu (piemēram, videospēļu turnīru) atzīšanu par līdzvērtīgiem sporta veidiem.

Sociālajā jomā nozīmīga ietekme ir bijusi 2014-2020. gada Erasmus+ programmas atbalstam tautas sportam (*grassroots sport*), tomēr kopumā šai jomai līdz šim ir ticis pievērsts pārāk maz uzmanības. Uzmanība tiek pievērsta arī t.s. neorganizētajām sporta aktivitātēm (*disorganised sports, non-organised sports*), kuru ietvaros iedzīvotāji (visbiežāk bērni un jaunieši) paši sev organizē sporta aktivitātes – tiek vērtēta arī pašvaldību loma šādu aktivitāšu veicināšanā, atzīstot šīs aktivitātes par ļoti nozīmīgām ne tikai iedzīvotāju labklājībai un veselībai bet arī vietēja līmeņa demokrātijas attīstībai.

Diemžēl, jaunākajās Eiropas Savienības valstīs ir zems sportiskajās aktivitātēs iesaistīto iedzīvotāju skaits: ja, piemēram, Somijā tikai 13% iedzīvotāju nekad nepiedalās sporta aktivitātēs, tad Latvijā tādi ir 56% (Igaunijā 48%, Lietuvā 51%).⁹ Tikai 6% Latvijas iedzīvotāju regulāri piedalās sporta aktivitātēs. Tiesa, Latvijas iedzīvotāji salīdzinoši daudz (57% no aptaujātajiem) nodarbojas ar fiziskām aktivitātēm, kas nav saistītas ar sportu – piemēram, ar dārzkopību, lauka un meža darbiem. Šajā ziņā Latvija ir starp Eiropas līderiem.

Izglītības jomā daudzu citu tendenču starpā ir vērojama arī virzīšanās no fiziskās kultūras izglītības (*physical education*) uz veselību veicinošas fiziskās aktivitātes izglītību (*health-enhancing physical activity (HEPA) education*). Savā ziņā to var uzskatīt arī par sporta izglītības jomas pielāgošanos aizvien mazkustīgākajam eiropiešu dzīves veidam, sporta izglītībā fokusu pakāpeniski pārvirzot no augstākas intensitātes sportošanas (piemēram, futbola vai basketbola spēles) uz mērenākām aktivitātēm, kas var nodrošināt labu veselības līmeni (ikdienas velobraucieni, pastaigas ar suni un citi aktīvās atpūtas veidi) un mācību par veselīgu dzīvesveidu (pareiza ēšana, miega režīms u.tml.).

Būtiska ietekme uz sporta norisēm visā pasaulē ir **Covid-19 pandēmijai**, kuras dēļ krasi un jau ilgstoši ir pārtraukts vairums sociālo sporta aktivitāšu – sporta sacensības un citi notikumi, kopīgi treniņi. Liela daļa cilvēku pandēmijas rezultātā mazāk kustas, psiholoģisku diskomfortu rada arī sociālās saskares (t.sk. ierastajās sporta nodarbēs) trūkums. Pandēmija pašlaik (2021. gada rudens) turpinās un tās ietekme uz sporta jomu vēl būs jāvērtē.

3.1.3. Infrastruktūras attīstība

Nozīmīgas pārmaiņas norisinās **publiskās telpas** (ielas, parki, laukumi, daudzdzīvokļu namu pagalmi u.c.) attīstībā. Apdzīvotajās vietās tiek plānoti ne tikai pārvietošanās un komunālie tīkli, bet mērķtiecīgi tiek veidota iekļaujoša dzīves vide, kur dažāda gadagājuma cilvēki var kopā ērti dzīvot, strādāt un izklaidēties (*live-work-play*). Šīs pieejas ietvaros arī būtiskā sporta infrastruktūra (sporta trenāžieri, basketbola un volejbola laukumi u.c.) tiek izvietota pēc iespējas tuvu dzīvesvietām, novēršot nepieciešamību uz to braukt ar automašīnu. Pieeja sniedz

⁵ Alexandre Mestre, The European Model of Sport, 2015.

⁶ EU Sports policy: assessment and possible ways forward, June 2021.

⁷ Mapping of Corruption in Sport in the EU. A report to the European Commission, December 2018.

⁸ EU Sports policy: assessment and possible ways forward, June 2021. 48.lpp.

⁹ Special Eurobarometer 472 on Sport and Physical Activity, 22 March 2018.

daudz labāku efektu, ja tiek apvienota ar vēl vismaz divām funkcijām – ēdināšanas iestādēm un iepirkšanos. Šādu centru plānošana notiek ciešā saziņā ar vietējām kopienām (apkaimeju biedrībām), veidojot tieši tādu centru, kas atbilst vietējo iedzīvotāju vajadzībām un ir racionāla (t.s. “*placemaking*” pieeja). Lieliski piemēri šādai pašvaldības un iedzīvotāju sadarbībai ir gan Latvijā, gan citās Eiropas valstīs, ASV vai, piemēram, Japānā, kur ilgstoši attīstījusies īpaša *machizukuri* pieeja apkaimeju plānošanā.

Prasmīgi veidoti publiskie centri samazina nepieciešamību ikdienā pārvietoties ar automašīnu, radot papildus pozitīvo efektu – uz šādiem vietēja mēroga, tuvu esošiem centriem cilvēki labprāt dodas ar kājām vai velosipēdiem. Līdz ar to pašvaldībām ir jāveido droša infrastruktūra šādiem pārvietošanās veidiem.

Lai gan publiskajā telpā var izvietot daļu no sabiedrībai nepieciešamajiem sporta infrastruktūras objektiem, joprojām ir nepieciešamas arī specializētas sporta infrastruktūras būves – sporta zāles dažādiem sporta veidiem, baseini. Sporta infrastruktūras objekti aizvien lielākā mērā iekļauj arī citus, **papildinošus pakalpojumus** – medicīnas (spa) procedūras un citus medicīnas pakalpojumus, ēdināšanas pakalpojumus. Projektējot šādus infrastruktūras objektus, to attīstītājiem ir jāapsver, kādus komerciālus pakalpojumus būtu mērķtiecīgi tajos piesaistīt papildus tiešajai sporta objekta misijai un kādi, savukārt, drīzāk traucēs tā darbību. Šādā veidā sporta infrastruktūras objekti iegūst gan papildu pievilcību to klientiem, rada darbavietas un rada papildu ieņēmumus šo objektu uzturēšanai. Veidojot lielas sporta telpas, vienmēr ir nepieciešams izvērtēt, vai tās ir mērķtiecīgi veidot tā, lai tās būtu pielāgotas arī citām aktivitātēm, kurās pulcējas liels skaits cilvēku, t.sk. arī cilvēku izvietojumam, piemēram, dabas katastrofu gadījumos, kas šo ēku salīdzinoši ilgajā mūžā var gadīties vairākkārt.

Ļoti nozīmīga ir jauno sporta infrastruktūras objektu **pieejamība**, nodrošinot, ka uz tiem pēc iespējas liela daļa iedzīvotāju var droši un ērti nokļūt ar kājām, ar velo, ar sabiedrisko transportu.

Telpām ir jābūt gatavām arī nākotnes sociālajām pārmaiņām: jau tuvā nākotnē, jo īpaši, ja ir vēlme uzņemt starptautiskas nozīmes pasākumus, ir gaidāmas prasības nodrošināt **dzimumneitrālas** gērbtuves un tualetes – t.i. šeit jebkura dzimuma klients intīmi var izmantot jebkuru gērbtuvi un tualeti.

3.2. Aktīvā atpūta

Līdz ar veselību veicinošas fiziskās aktivitātes izglītības (HEPA) attīstību Eiropas Savienībā, vismaz tās politikā, sporta un aktīvās atpūtas jēdzieni aizvien lielākā mērā saplūst, sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūra viena otru papildina.

Tā kā aizvien lielāka daļa pasaules iedzīvotāju ikdienā veic fiziski mazaktīvu darbu, pieprasījums pēc aktīvās atpūtas infrastruktūras un daudzveidības aizvien pieaug. Ķekavas novadam šajā sakarā ir jārēķinās arī ar līdzās esošo Rīgu, jo sēdošs dzīvesveids īpaši izplatīts ir pilsētās, ko pasliktina ietvju un veloceļu trūkums, nepietiekams parku skaits un platība, aktīvās atpūtas infrastruktūras trūkums. Sagaidāms, ka arī rīdzinieki aizvien lielākā mērā izvēlēsies aktīvās atpūtas nodarbēm ne tikai Rīgas pilsētu bet arī tās apkārtni.

Aktīvās atpūtas (pastaigas dabā, braucieni ar velosipēdu, peldēšanās u.c.) jomā ir vērojamas šādas tendences, kas daļēji pārklājas ar augstāk aprakstītajām tendencēm sporta jomā:

- Gan transporta problēmu risināšanai, gan veselīga dzīvesveida veicināšanai tiek attīstīti **veloceļi** un cita velotransportam nepieciešamā infrastruktūra. Ikdienas velobraucieni uz darba vai studiju vietām tiek uzskatīti ne tikai par pārvietošanos no viena punkta uz citu bet arī par ikdienai pietiekamu fizisko nodarbi veselības uzturēšanai. Ikdienas velobraucieniem piemērots ir līdz 15 kilometrus liels attālums, kuru vairums braucēju veic ap 25 – 35 minūtēs, šādi gūstot gan veselīgam dzīves veidam pietiekamu kustību daudzumu, gan ietaupot finanšu līdzekļus, gan apsteidzot sastrēgumos stāvošās automašīnas. Ķekavas novadam šāda infrastruktūra ir potenciāli ļoti nozīmīga: pateicoties nelielajam attālumam un līdzinajam reljefam ikdienas velobraucienus gan uz vietējiem centriem, gan arī uz Rīgas centru varētu atļauties liela daļa novada iedzīvotāju. Tomēr šādai novada iedzīvotāju dzīvesveida izmaiņai ir nepieciešama ne tikai velo infrastruktūras attīstība, bet arī ērtu vietējo pakalpojumu centru attīstība, šādi novēršot, piemēram, smagu iepirkumu pārvadāšanu no Rīgas;

- Iedzīvotāji aizvien biežāk aktīvajai atpūtai izmanto **vietējos parkus un citu publisko āra infrastruktūru**. Nelielu parku vai pat skvēru attīstība ir nepieciešama katrā publiskajā centrā, to veidošanā aktīvi iesaistot

apkaimes iedzīvotājus. Daudziem cilvēkiem prieku sagādā apstādījumu kopšana savai dzīves vietai tuvākajā parkā un, sadarbībā ar apkaimju biedrībām, ir iespējama labi koordinēta apstādījumu kopšana un pilnveide, veidojot, piemēram, pavasara ziedu klājumus. Dārzkopība publiskajos parkos ir lieliska iespēja aktīvajā atpūtā iesaistīt vecāka gadagājuma cilvēkus, kam lielākā daļa pārējo aktīvās atpūtas un sporta veidu nav pieejama.

Attīstot jaunus parkus un pat lielas sabiedriskās būves ar labiekārtotu teritoriju ap tām, plānotājiem ir jārēķinās ar to, ka šeit cilvēki vēlēties nodarboties ar skriešanu un nūjošanu, skrituļot, spēlēt bumbas spēles, kas var traucēt tiešā tuvumā dzīvojošos vai, piemēram, apdraudēt stādījumus. Attīstot publiskos centrus Ķekavas novadā, ir jārēķinās ar nepieciešamību katrā centrā ietvert arī teritoriju un infrastruktūru aktīvajai atpūtai.

- Aizvien lielāka uzmanība tiek pievērsta drošu **sabiedrisko peldvietu** attīstībai. Vietās, kur agrāk peldvietas pat nebija iedomājamas, piemēram, upju krastos pilsētu centros mūsdienās aizvien biežāk tiek veidotas publiski pieejamas peldvietas ar smilšu pludmalēm, ūdenī norobežotu teritoriju un glābēju dienestu. Esošās ūdenstilpnēs tiek veidoti peldbaseini ar grīdu un norobežotiem ceļiem. Šādas peldvietas pakāpeniski tiek attīstītas arī Ķekavas novadā, bet novadā joprojām ir labas iespējas attīstīt jaunas peldvietas un pilnveidot esošās. Novadā pašlaik ir liels skaits bērnu un bērnu skaitam ir tendence palielināties, tāpēc novada pašvaldībai ir jāpievērš liela uzmanība pat neoficiālu peldvietu labiekārtošanai un drošībai.

4. Jomas pārvaldība un finansējums

4.1. Pārvaldības struktūra

Sporta un aktīvās atpūtas jomas pārvaldība Ķekavas novadā tiek īstenota atbilstoši pašvaldības saistošajos noteikumos, tai skaitā Ķekavas novada pašvaldības nolikumā¹⁰ noteiktajai kārtībai (sk. 4.1.attēlu).

4.1. attēls: Sporta un aktīvās atpūtas jomas pārvaldība Ķekavas novadā

4.1.1. Komitejas un komisijas

Ķekavas novada dome sastāv no 19 deputātiem, no kuru vidus tiek ievēlēts Domes priekšsēdētājs, trīs priekšsēdētāja vietnieki un sešas pastāvīgās komitejas. Domē tiek izveidota arī novada valde, kas sastāv no priekšsēdētāja, viņa vietniekiem un komiteju priekšsēdētājiem.

Sporta un tūrisma jomas (līdztekus citām sociāla rakstura jomām) novadā koordinē domes priekšsēdētāja pirmais vietnieks.

Ķekavas novada domes pastāvīgās komitejas ir:

- Finanšu komiteja (11 deputāti);

¹⁰ Ķekavas novada domes saistošie noteikumi Nr. 13/2021 "Ķekavas novada pašvaldības nolikums".

- Attīstības komiteja (deviņi deputāti);
- Īpašumu komiteja (pieci deputāti);
- Izglītības, kultūras un sporta komiteja (pieci deputāti);
- Sociālo lietu komiteja (pieci deputāti);
- Drošības komiteja (pieci deputāti).

Katra no komitejām pieņem lēmumus, kas ietekmē sporta un aktīvās atpūtas jomas attīstību novadā, taču īpaši nozīmīga ir **Izglītības, kultūras un sporta komiteja**, kura sagatavo izskatīšanai ar sporta un tūrisma saistītos jautājumus, t. sk. saistībā ar šīs jomas iestāžu, budžeta, uzņēmējdarbības u.c. aspektiem, tai skaitā, sagatavojot izskatīšanai sporta jomas iestāžu budžeta līdzekļu pieprasījumus.

Finanšu komiteja sagatavo atzinumu par novada budžeta projektu, t.sk. sporta un aktīvās atpūtas jomas budžetu un citiem lēmumiem, kas saistīti ar novada pašvaldības rīcībā esošo finanšu resursu izlietošanu.

Komiteju sēdes notiek ne retāk kā reizi mēnesī.

Atsevišķu funkciju veikšanai pašvaldībā tiek veidotas arī **komisijas** – pašlaik pašvaldībā darbojas 24 komisijas. Tajās tiek iesaistīti ne tikai deputāti, bet arī administrācijas darbinieki un novada iedzīvotāji. Sporta un aktīvās atpūtas jomā ciešāk iesaistītas ir vērtēšanas komisija finansējuma sadalei Ķekavas novada sportistiem, tomēr ar šo jomu saistītos jautājumus risina arī citas komisijas.

4.1.2. Sportam un aktīvai atpūtai nozīmīgas struktūrvienības

Izglītības, sporta un kultūras pārvalde

Pārvalde ir Ķekavas pašvaldības centrālās administrācijas struktūrvienība, kura novadā īsteno valsts politiku un pašvaldības kompetenci izglītībā, kultūras un sporta jomās, kā arī jaunatnes jomā.¹¹

Līdz ar to šī struktūrvienība faktiski risina visus ar sporta un aktīvās atpūtas jomu saistītos jautājumus, t.sk. nosaka novada prioritātes sportā, atbilstoši savai kompetencei koordinē un pārrauga pārējās sporta institūcijas novadā.

Ķekavas novada pašvaldības sporta aģentūra

2011.gadā domes veidota un pārraudzīta aģentūra, kuras mērķis ir nodrošināt sporta aktivitātēm nepieciešamos pakalpojumus atbilstoši pašvaldības kompetencē esošajai atbildībai sporta jomā, tajā skaitā, apsaimniekojot Ķekavas novada pašvaldības sporta infrastruktūru.¹² Aģentūras funkcijas ir:

- Attīstīt procesus, kas veicina veselīgu dzīvesveidu novadā;
- Nodrošināt sporta infrastruktūras publisko pieejamību novada iedzīvotājiem;
- Nodrošināt pašvaldības organizēto sporta pasākumu īstenošanu, organizēt šos pasākumus;
- Apsaimniekot aģentūrai uzticēto īpašumu;
- Pārdalīt pašvaldības finansējumu novada sportistu organizācijām un individuāliem sportistiem.¹³

Savu funkciju nodrošināšanai un attīstīšanai aģentūra var iekasēt maksu par sniegtajiem pakalpojumiem atbilstoši domes nosacījumiem, piesaistīt publisko (valsts, starptautiskās valstiskās organizācijas) finansējumu, kā arī attīstīt sadarbību ar citām institūcijām gan novadā, gan ārpus tā.

Aģentūras vadītājs ir Ķekavas novada domes iecelts direktors, kuru pašvaldība izvēlas ar atklāta konkursa procedūru.

Aģentūrai ir struktūrvienība – **Baložu pilsētas sporta iniciatīvu centrs**.

¹¹ Ķekavas novada pašvaldības iestādes "Centrālā administrācija "Ķekavas novada pašvaldība"" struktūrvienības "Izglītības, kultūras un sporta pārvalde" nolikums.

¹² Saistošie noteikumi Nr. 23/2011 "Ķekavas novada pašvaldības sporta aģentūras nolikums" ar grozījumiem.

¹³ Atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem Nr.9/2013 "Par finansējuma sadali Ķekavas novada sportistiem" ar grozījumiem.

Aģentūras darbs tiek plānots – pašlaik darbība norisinās atbilstoši aģentūras vidēja termiņa darbības stratēģijai 2020. – 2022. gadam. Dokumenta ietvaros ir izvērtēta esošā situācija novadā, izvērtēti turpmākie sporta jomas attīstības scenāriji, definēta vīzija, mērķis un uzdevumi, sastādīts rīcības plāns, kā arī stratēģijas īstenošanas un novērtēšanas kārtība. Stratēģijas ietvaros ir izvērtēta ne tikai pašas aģentūras darbība, bet sporta jomas norises un visa infrastruktūra novadā.

Ķekavas novada sporta skola

Pašvaldības iestāde, 2010. gadā izveidota profesionālās ievirzes izglītības iestāde, kurā tās mērķauditorija – bērni un jaunieši vecumā no 5 līdz 25 gadiem – var apgūt profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas.¹⁴ Skolā tiek īstenotas šādas profesionālās ievirzes izglītības programmas:

- Mākslas vingrošana (Ķekavā, Baložos).
- Brīvā cīņa (Daugmalē, Ķekavā).
- Vieglatlētika (Ķekavā, Daugmalē, Baldonē).
- Regbija (Ķekavā, Baložos, Katlakalnā).
- Peldēšana (Ķekavā).
- Riteņbraukšana (Baložos).

Skola organizē audzēkņu atlasu un mācību procesu, praktiskās un teorētiskās nodarbības, treniņu nometnes, kā arī sporta sacensības un pasākumus.

Skolu vada Ķekavas novada domes iecelts direktors, saskaņojot lēmumu ar Izglītības un zinātnes ministriju. Direktors ar rīkojumu apstiprina Sporta skolas pedagoģisko padomi, kurā ietilpst visi skolā strādājošie pedagogi. Ķekavas novada sporta skolu finansē valsts budžets, pašvaldības budžets, kā arī audzēkņu vecāku līdzfinansējums, ziedojumi un dāvinājumi.

Baldones Sporta komplekss

Pašvaldības infrastruktūras objekts un to apsaimniekojošā iestāde. Baldones Sporta komplekss, atbilstoši iestādes nolikumam,¹⁵ nodrošina pašvaldības autonomās funkcijas veselīga dzīvesveida veicināšanas un sporta jomās, kā arī apsaimnieko sev uzticēto pašvaldības infrastruktūru – Baldones sporta kompleksa būvi un Baldones vidusskolas stadionu.

Šīs iestādes darbs notiek ciešā sadarbībā ar Baldones vidusskolu, kuras galvenā ēka ir fiziski apvienota vienā būvapjomā ar 2007.gadā celto sporta kompleksu un kuras tiešā tuvumā, pāri ielai atrodas arī stadions. Sporta būves ikdienā izmanto skolas izglītības programmu nodrošināšanai, toties ārpus mācību laika sporta komplekss tajās organizē bērnu un jauniešu treniņus, pašvaldības sporta komandu treniņus, maksas nodarbības un citas aktivitātes.

Kompleksu vada pašvaldības iecelts vadītājs. Tā darbību finansē pašvaldība, taču komplekss var piesaistīt arī citu finansējumu, piemēram, projektu ietvaros.

Pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādes

Novadā ir piecas pirmsskolas izglītības iestādes un sešas vispārējās izglītības iestādes. Visas mācību iestādes nodrošina valstī noteiktās vispārīzglītojošās sporta izglītības programmas, savukārt uz vietas skolā interešu izglītības pieejamu sporta jomā lielā mērā nosaka pieejamā infrastruktūra un skolas lielums – t.i. lielākā skolā parasti ir pieejams plašāks interešu izglītības klāsts:

- PII “Ieviņa” (Ķekavā) – pieejama interešu izglītība sporta jomā.
- PII “Zvaigznīte” (Valdlaučos) – pieejama interešu izglītība sporta jomā – florbols.
- PII “Avotiņš” (Baložos) – pieejama daudzveidīga interešu izglītība sporta jomā.
- PII “Bitīte” (Katlakalnā) – pieejama interešu izglītība sporta jomā.
- Ķekavas vidusskola – pieejama interešu izglītība sporta jomā (florbols, basketbols meitenēm un zēniem, peldēšana, galda teniss).

¹⁴ Ķekavas novada sporta skolas nolikums.

¹⁵ Baldones sporta kompleksa nolikums, 2018. g. 30. oktobris (ar vēlākiem grozījumiem).

- Baložu vidusskola – pieejama interešu izglītība sporta jomā (florbols, volejbols meitenēm, basketbols)
- Pļavniekkalna sākumskola.
- Daugmales pamatskola ar pirmsskolas grupu “Namiņš” – pieejama interešu izglītība sporta jomā (sports, peldēšana, “Sporto visa klase”).
- Baldones sākumskola.
- Privātā pamatskola “Gaismas tilts 97” (Ķekavā). Sporta nodarbības notiek sporta kluba telpās “Bultās”, ir organizēts transports uz un no sporta nodarbībām. Skolā uz vietas nav fizisku aktivitāšu interešu izglītības.

Biedrības un nodibinājumi ar pašvaldības pārstāvniecību

Pašvaldība ir dalībnieks šādās ar sportu un aktīvo atpūtu saistītās biedrībās un nodibinājumos:

- Biedrība “Sporta klubs Ķekavas novads”. Formāli šīs biedrības uzdevums ir organizēt / koordinēt treniņu norisi nozīmīgā sporta infrastruktūras objektā – sporta kluba telpās Ķekavā, “Bultās”, tomēr faktiski tā vairs šo aktivitāti neveic.
- Pastarpināta pārvaldes iestāde “Pierīgas izglītības, kultūras un sporta pārvalde”. Šī iestāde koordinē sporta jomas norises daļā no Pierīgas reģiona. Formāli šajā iestādē ietilpst bij. Baldones novads, savukārt bij. Ķekavas novads tajā neietilpst. Diemžēl pārvalde neietver arī daļu no citām Pierīgas pašvaldībām, t.sk. Olaines, Salaspils pašvaldības. Sporta jomā pārvalde organizē skolēnu sporta spēles un sacensības.

4.2. Finansējums

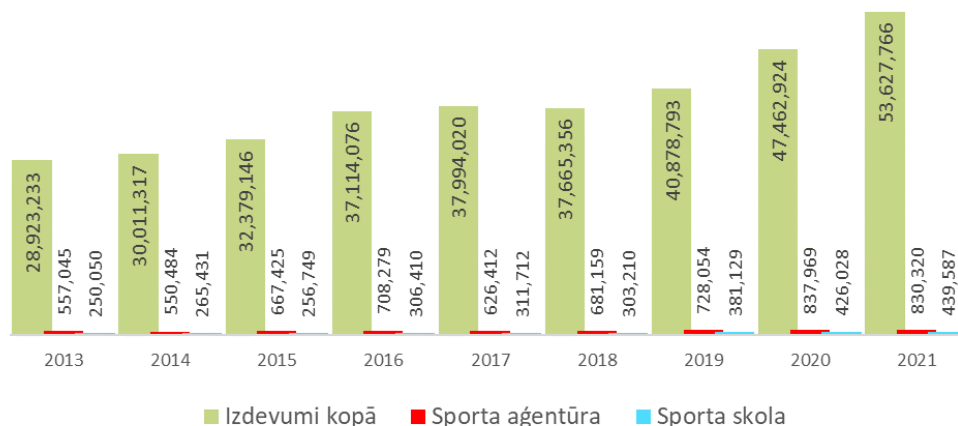
Atbilstoši normatīvo aktu prasībām¹⁶ pašvaldībām ir uzdevums veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu. Lai izpildītu šo pašvaldības autonomo funkciju, tam tiek paredzēts finansējums pašvaldības budžetā.

Šī darba ietvaros ir vērtēts finansējums sporta jomai bijušā Ķekavas novada (ietver Baložus, Daugmales pagastu un Ķekavas pagastu) ietvaros.

Divas nozīmīgākās sporta jomas iestādes, kuras tiek finansētas no pašvaldības budžeta ir Ķekavas novada pašvaldības sporta aģentūra un Ķekavas novada sporta skola. Sporta skola formāli ir novada izglītības sistēmas sastāvdaļa, taču šajā apskatā tā ir iekļauta, jo sporta skolas loma novada sporta dzīvē ir ļoti liela, t.sk. tajā ikdienā darbojas virkne sporta jomas speciālistu.

Kopumā bijušā Ķekavas novada budžets laika posmā no 2013. līdz 2021.gadam ir pieaudzis par 85%. Sporta aģentūras finansējums šajā laika posmā ir pieaudzis par 49%, bet sporta skolas finansējums – par 76%.

4.2. attēls: Bijušā Ķekavas novada budžeta izdevumi un finansējums galvenajām sporta jomas iestādēm

¹⁶ Likums “Par pašvaldībām”, 15.pants (pašvaldību autonomās funkcijas).

Sporta aģentūras finansējums ir svārstījies no 1,55% no kopējiem budžeta izdevumiem (2021) līdz 2,06% (2015), savukārt sporta skolas finansējums no 0,79% (2015) līdz 0,93% (2019). Kopumā ir vērojams neliels sporta aģentūras finansējuma īpatsvara kritums, toties sporta skolas īpatsvars kopējā budžetā saglabājas nemainīgs.

Papildus šiem izdevumiem pašvaldības budžetā ir arī tādi izdevumi, kā “Pārējie kultūras un sporta pasākumi” (2021. gadā – 102 775 EUR), nenodalot kultūras un sporta jomu.

Uz sporta un aktīvās atpūtas jomu daļēji var attiecināt arī izdevumus izglītības, kultūras un sporta pārvaldei (2021. gadā – 472 930 EUR), tomēr šeit nav iespējams nodalīt tieši sporta un aktīvās atpūtas jomai veltīto finansējumu.

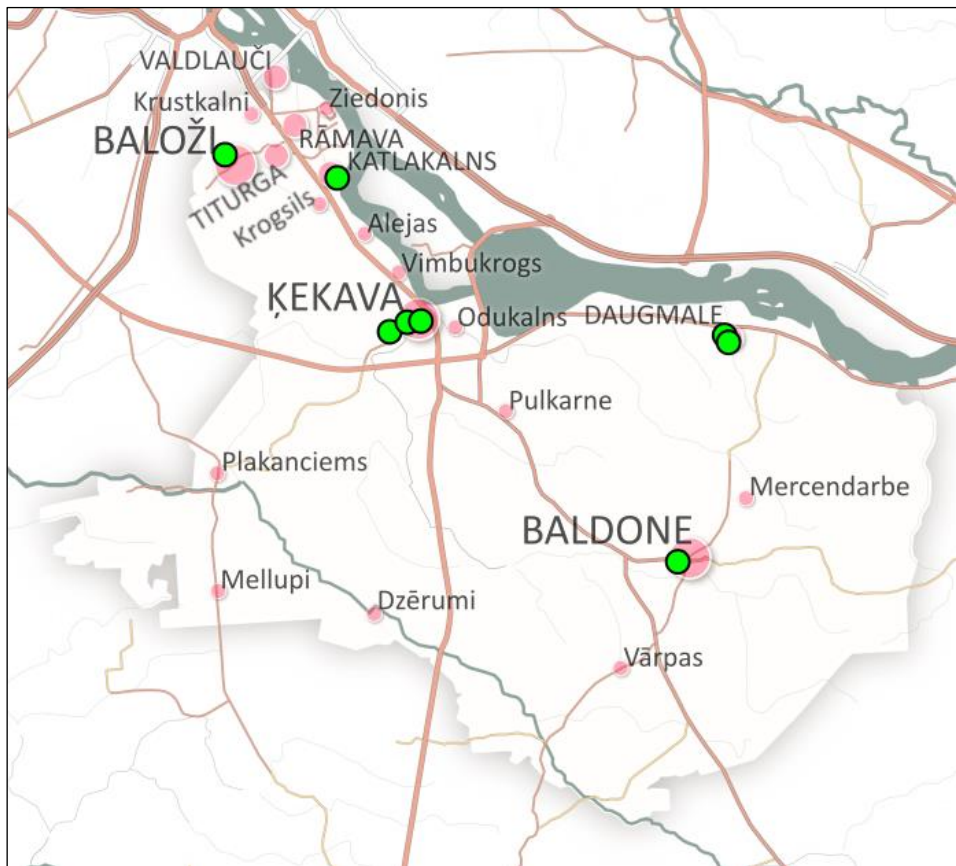
Kopumā var uzskatīt, ka Ķekavas novadā ap 2,5 – 3,5% no budžeta izdevumiem tiek veltīti sporta un aktīvās atpūtas jomai. Šis skaitlis neietver investīcijas sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūrā.

5. Infrastruktūra

Šī darba ietvaros tiek sniegts īss pārskats par pašvaldībā esošajām sporta infrastruktūras būvēm. Plašāks pārskats (izņemot bij. Baldones novadu) ir ietverts plānošanas dokumentā: “Ķekavas novada pašvaldības sporta aģentūras vidēja termiņa darbības stratēģija 2020.-2022. gadam”.

5.1. Iekštelpu būves

5.1. attēls: Iekštelpu sporta būvju izvietojums Ķekavas novadā

- **Ķekavas vidusskolas sporta komplekss.** Uzcelts 2017. gadā, labā stāvoklī. Baseins ar četriem 25 m celiņiem, bērnu baseins, sporta zāle bumbas spēlēm un citām nodarbībām.
- **Ķekavas vidusskolas sporta zāle.** Uzcelta 1975. gadā, labā stāvoklī. Pamatfunkcija: skolas audzēkņu sporta stundas un treniņi.

- **Ķekavas sporta klubs.** Uzcelts 1989. gadā, vidēji labā stāvoklī (nepieciešama siltināšana, iekštelpu iekārtojuma optimizācija). Divas sporta zāles un treniņzāle.
- **Pļavniekkalna sākumskolas sporta / aktu zāle.** Uzcelta 2009. gadā, labā stāvoklī. Sporta zāle, galvenokārt, tiek izmantota skolas audzēkņu sporta stundām un treniņiem.
- **Baložu pilsētas sporta komplekss.** Uzcelts 2012. gadā, labā stāvoklī. Galvenokārt, tiek izmantots Baložu vidusskolas audzēkņu sporta stundām un treniņiem.
- **Baldones sporta komplekss.** Uzcelts 2007. gadā, labā stāvoklī. Sporta zāle, galvenokārt, tiek izmantota Baldones vidusskolas audzēkņu sporta stundām un treniņiem. Šeit ir arī aerobikas zāle, treniņzāle.
- **Daugmales pamatskolas sporta zāle.** Uzcelta 1989. gadā, labā stāvoklī. Galvenokārt, tiek izmantota Daugmales pamatskolas audzēkņu sporta stundām un treniņiem.
- **Daugmales multifunkcionālais centrs.** Uzcelts 2011. gadā, labā stāvoklī. Galvenokārt, tiek izmantots Ķekavas novada skolu audzēkņu peldētapmācībai.

Uzskaitītā sporta infrastruktūra ir pieejama arī citiem novada iedzīvotājiem, tomēr faktiski novadā iekštelpu sporta būves ir pārslogotas un nespēj apmierināt novada iedzīvotāju nepieciešamības. Trešās obligātās sporta stundas ieviešana skolās nepieciešamību pēc šīs infrastruktūras saasinās vēl vairāk. Šādas infrastruktūras nepietiekamība ir jūtama novada ziemeļu daļā – Baložos, Rāmavā, Katlakalnā, kā arī Ķekavā, kur Ķekavas vidusskolai un Ķekavas novada Sporta skolai ir izteikts sporta mācību telpu deficīts.

Saskaņā ar Ķekavas vidusskolas sniegto informāciju, sākot ar 2022./2023.mācību gadu Ķekavas vidusskolā vairs nebūs iespējams nodrošināt telpas mācību priekšmeta “Sports un veselība” apguvei. Telpu deficīts (stundu skaits nedēļā) mācībām, kā arī pieaugošais telpu deficīts sporta interešu izglītībai ir atainots tabulā Nr.5.1.

5.1.tabula: Sporta stundu skaits un prognozētais telpu deficīts Ķekavas vidusskolā

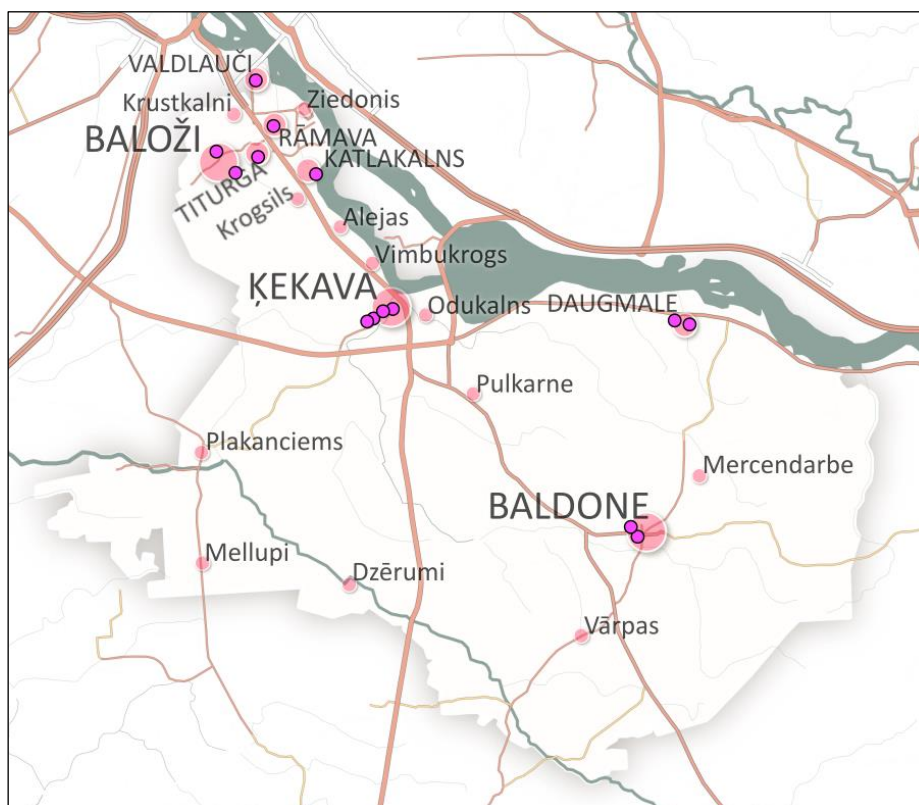
Klase	Sporta mācību stundu skaits katrai atsevišķajai klasei nedēļā		Kopējais sporta mācību stundu skaits nedēļā			
	2021./2022.	no 2022./2023.	2021./2022.	2022./2023.	2023./2024.	2024./2025.
1.						
2.						
3.						
4.						
5.	3	3	15	18	18	18
6.	2	3	10	15	18	18
7.	3	3	21	15	15	18
8.	3	3	15	21	15	15
9.	2	3	8	15	21	15
10.	3	3	9	9	9	9
11.	3	3	6	9	9	9
12.	3	3	6	6	9	9
Kopā 5.-12.kl.			90	108	114	111
Telpu deficīts mācību stundām			6	23	29	26

Telpu deficīts interešu izglītībai			8	10	12	12
------------------------------------	--	--	---	----	----	----

Savukārt, Ķekavas novada Sporta skolas telpu deficīts mācību treniņu nodrošināšanai ir 150 stundas mēnesī. Neatbilstošos apstākļos nodarbības notiek peldēšanas, vieglatlētikas, mākslas vingrošanas un riteņbraukšanas grupu audzēkņiem. Labvēlīgos apstākļos Sporta skola telpas varētu izmantot arī intensīvāk, tās lietojot no 200 līdz 300 stundām mēnesī.

5.2. Sporta infrastruktūra ārpus telpām

5.2. attēls: Sporta infrastruktūra ārpus telpām Ķekavas novadā

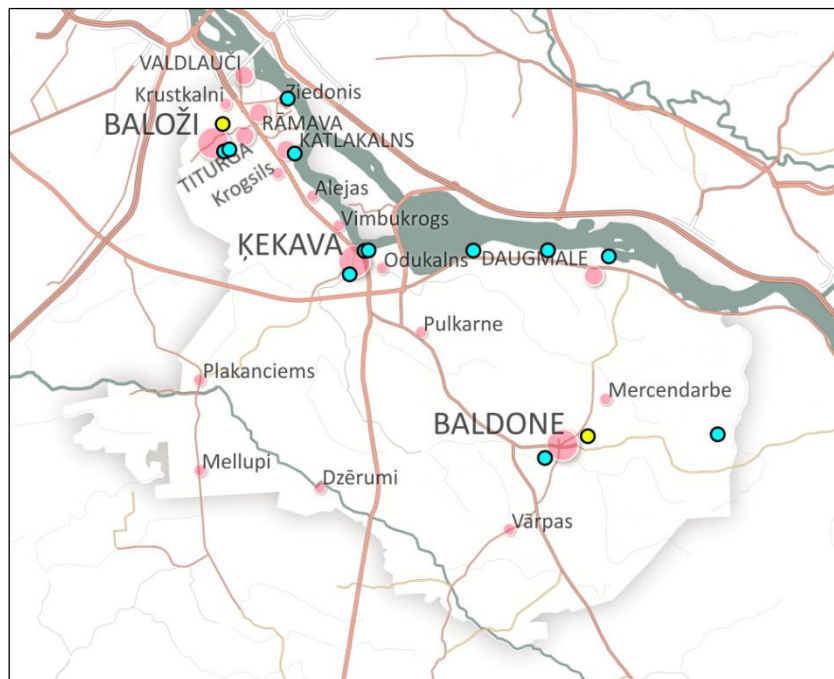
- **“Fortius”** Ķekavā. Futbola laukums, pludmales volejbola laukumi u.c. cita infrastruktūra.
- **“FK Auda” futbola laukums** Ķekavā. Šis laukums nav pašvaldības īpašums – tas pieder biedrībai “FK Auda”, tomēr tam ir liela nozīme Ķekavas sporta norisēs. Futbola laukums ar mākslīgo segumu.
- **Ķekavas vidusskolas sākumskolas sporta laukums.** Skolas sporta stundām piemērota vieta ar basketbola, pludmales volejbola un futbola laukumiem, 250 m skrejceļu, tāllēkšanas bedri. Futbola laukumam 2021. gadā ir uzklāts mākslīgais segums.
- **Laukums pie Ķekavas vidusskolas.** Asfaltēts laukums ar bortiem, kas vasarā ir izmantojams bumbas spēlēm (basketbols, florbols, futbols), ziemā – slidotavas vajadzībām. Neliels skeitparks.
- **Baldones vidusskolas stadions.** Pašlaik – vienīgais pilnvērtīgais stadions novada teritorijā ar futbola laukumu, skrejceļu ap to, dažādiem vieglatlētikas sektoriem.
- **Āra sporta laukumi** pie Baldones sporta kompleksa. Pludmales volejbola laukumi, āra trenāžieri, slidotava, neliels skeitparks.
- **Valdlauču sporta laukums.** Nožogots bumbas spēles laukums, kuru var pielāgot basketbolam, pludmales volejbolam, futbolam. Ielas trenāžieri.
- **Rāmavas sporta laukums.** Nožogoti bumbas spēles laukumi, kuru var izmantot basketbolam, pludmales volejbolam, tenisam, futbolam. Ielas trenāžieri, bērnu rotaļu laukums.

- **Katlakalna pludmales volejbola laukums** Pļavniekkalnā.
- **Daugmales skolas sporta laukums.** Ietver pludmales volejbola laukumu. Līdzās ir arī basketbola / futbola laukums, kas pēc iekārtojuma līmeņa drīzāk uzskatāms par līdzenu vietu bumbas spēlei.
- **Sporta laukums Daugmalē pie Līdumu ceļa / Līņu ceļa.** Basketbola laukums.
- **Baložu vidusskolas sporta laukums.** Agrāk veidots stadions, kas pašlaik zaudējis stadiona funkciju. Tajā izvietots basketbola laukums, ielu trenāžieri. Netālu atrodas arī pludmales volejbola laukums.
- **Baložu pludmales volejbola laukums** pie Titurgas ezera. Šeit izvietoti arī trenāžieri.
- **Basketbola laukums Titurgā.**

5.3. Aktīvās atpūtas un ūdenssporta infrastruktūra

5.3. attēls: Aktīvās atpūtas infrastruktūra Ķekavas novadā

Zilā krāsā – atpūtas vietas pie ūdens, dzeltenā – dabas takas un trases

Novadā pakāpeniski tiek attīstīta virkne atpūtas vietu pie ūdens, tomēr novadā vēl nav oficiālu peldvietu:

- **Divas atpūtas vietas pie Titurgas ezera**, viena no Titurgas puses un otra – no Baložu puses. Abās vietās ir pārgērbšanās kabīnes, soliņi, atkritumu urnas. Baložu pusē (Ezera iela) ir vairāk labiekārtojuma – arī trenāžieri, laipas, šūpoles.
- **Atpūtas vieta “Ziedonis”** Daugavas krastā ar smilšu pludmali, nojumi, pārgērbšanās kabīnēm un citu iekārtojumu.
- **Atpūtas vieta “Nēģīši”** Pļavniekkalnā pie Sausās Daugavas ar pārgērbšanās kabīnēm u.c. labiekārtojumu.
- **Atpūtas vieta “Dambītis”** Ķekavā pie Ķekaviņas upes.
- **Atpūtas vieta “Murdiņi” un citas atpūtas vietas Ķekavā pie Sausās Daugavas (“Sudrabgārņi”).** Pašvaldības veidota atpūtas vieta un līdzās – arī vietējo biedrību un iedzīvotāju veidotas atpūtas vietas.
- **Atpūtas vieta “Vedmeri”** pie Daugavas (Rīgas HES) pie Daugmales.
- **Atpūtas vieta “Ķīķerītis”** pie Daugavas (Rīgas HES), pie Daugmales un Nāves salas.
- **Neoficiāla ūdenssporta attīstības vieta** pie Rīgas HES dambja austrumu gala, pie Daugavas.
- **Atpūtas vieta “Saliņas”** Baldonē.
- **Atpūtas vieta pie Kausu ezera** austrumos no Baldones.

Dabas taku, kā arī skriešanas un velotrašu piedāvājums novadā ir nabadzīgs.

Virkne dabas taku ir izveidota ainaviskajā Baldones pilsētas apkārtnē – četrus savstarpēji daļēji pārklājošos taku sistēma, kas nosauktas par “**Baldones stāstu takām**” un ir 8 – 20 km garas. Šīs takas, tāpat, kā citus ainaviskos meža ceļus Baldones apkārtnē var izmantot arī skriešanai, tomēr ārpus apdzīvotām pilsētas daļām nav apgaismotu skriešanas ceļu. Ziemeļos no Baldones centra atrodas arī Riekstukalna aktīvās atpūtas infrastruktūra, kuru veido un apsaimnieko privātie īpašnieki – gk. slēpošanas trases, disku golfs.

Paugurainajā **Baložu mežā** ir vairāk vai mazāk stihiski veidojušos ceļu un velotrašu tīkls, kuru izmanto arī sportam, piemēram, ierīkojot īslaicīgu slēpošanas trasi. Gar Rīgas ielu izbūvēto, vairākus kilometrus garo, apgaismoto gājēju ietvi izmanto gan skrējēji, gan skrituļslidotāji un velobraucēji.

6. Sporta biedrības

Izvērsts pārskats par sporta jomas notikumiem, sporta kolektīviem un pasākumiem bijušajā Ķekavas novadā ir sniegts Ķekavas novada sporta aģentūras “Vidēja termiņa darbības stratēģijā 2020.-2022. gadam”. Šis dokuments tika izstrādāts 2019. gada nogalē.

2020. – 2021. gadā pandēmijas dēļ sabiedriskās norises sporta un aktīvās atpūtas jomā ir būtiski samazinājušās, uz laiku radot šai jomai netipisku situāciju.

Kopumā novadu raksturo augsta iedzīvotāju aktivitāte, veidojot sporta un aktīvās atpūtas jomu biedrības (sk. 6.1. tabulu).

6.1. tabula: Sporta biedrības Ķekavas novadā

Biedrība	Vieta	Sporta veids
Agates Sports	Katlakalna	Jāšanas sports
Airēšanas klubs “Baldone”	Baldone	Airēšana
Airēšanas sporta klubs “Daugava”	Daugmale	Airēšana
Airēšanas un tūrisma klubs Kembī.lv	Ķekava	Airēšana, aktīvā atpūta
Aktīvai Ķekavai	Ķekava	Skvošs
Atēna, Jātnieku sporta klubs	Baldone	Jāšanas sports
Badmintona klubs “Baloži”	Baloži	Badmintons
Baldone BBB	Baldone	Beisbols
Baltijas Triatlona klub”	Baloži	Triatlons
Basketbola klubs “Fortissimus”	Baldone	Basketbols
SS Racing	Baldone	Autosports, motosports
MMK Devil&Witches	Ķekava	Florbols
Basketbola klubs „Ķekava”	Ķekava	Basketbols
FK Ķekava	Ķekava	Florbols
Florbola klubs Baloži	Ķekava	Florbols
Florbola klubs „Ķekavas Bulldogs”	Ķekava	Florbols
Futbola klubs „Auda”	Katlakalna	Futbols
Futbola klubs “Ķekava”	Ķekava	Futbols
Futbola skola „Metta”	Ķekava	Futbols
Jātnieku klubs “Telfas”	Baldone	Jāšanas sports
JB Basketbola skoliņa	Ķekava	Basketbols
KL Tenisa klubs – Ķekava	Krogsils	Teniss
Ķekavas airēšanas klubs	Ķekava	Airēšana
Ķekavas hokeja attīstības biedrība	Baloži	Hokejs
Ķekavas novada cīņas klubs	Daugmale	Brīvā cīņa
Ķekavas šautra	Baloži	Loku šaušana
Ķekavas svarbumbu celšanas klubs	Baloži	Svarbumbu celšana
Ķekavas vingrošanas klubs „FEJA”	Odukalns	Mākslas vingrošana

Biedrība	Vieta	Sporta veids
Kusties!	(Rīga, aktivitātes Ķekavas novadā)	Velosports, orientēšanās
Labie nodomi	Baloži	Volejbols
Lāčplēša cīņu legions	Vimbukrogs	Kikbokss, bokss
Latvijas Vieglatlētikas veterānu asociācija	Ķekava	Vieglatlētika
Mežinieku apkaimes attīstībai	Mežinieki	Jāšana
Piedzīvojumu parks	Baloži	Aktīvā atpūta
Regbija klubs "Baldone"	Baldone	Regbijs
Regbija klubs „Miesnieki”	Valdlauči	Regbijs
Sieviešu basketbola klubs “Ķekava”	Ķekava	Basketbols
Sporta biedrība “Čiekurs”	Baldone	Vietējās sporta iniciatīvas
Sporta klubs „Daugmale”	Daugmale	Brīvā cīņa
Sporta klubs “FK Baldone”	Baldone	Futbols
Sporta klubs "Sporta Punkts"	Baldone	Krosmintons
Sporta klubs GKSport	Ķekava	Jāšanas sports
Tehniskās jaunrades klubs	Katlakalns	Lidmodelisms
Titurgas iespēju parks	Baloži (Titurga)	Orientēšanās, skriešana, velosports, motosports
Ūdenssporta klubs „Kambīze”	Daugmale	Vindsērfings
Zelta Rati	Ķekava (Katrīnmuiža)	Jāšanas sports

Ķekavas novada sporta biedrību aktivitāti lielā mērā veicina arī pašvaldības sniegtais atbalsts finansiālu dotāciju veidā, kā arī tas, ka pašvaldības sporta infrastruktūra biedrībām ir pieejama bez maksas, vienojoties par pieejamo izmantošanas laiku.

7. Sabiedrības informēšana

Nozīmīgākās aktivitātes sabiedrības informēšanā sporta jomā veic novada sporta aģentūra. Aģentūrai ir sava **mājaslapa** (pašvaldības mājaslapas subdomēns) sports.kekava.lv. No mājaslapas popularitātes viedokļa ir atzīstama iestāžu mājaslapu veidošana novada galvenās mājaslapas paspārnē (ar subdomēnu), šādi nodrošinot kopumā augstāku lapas reitingu dažādu interneta meklētāju rezultātos. Mājaslapa ir pārskatāma, tiek aktīvi papildināta: piemēram, 2021. gada oktobrī bija 15 jaunumu publikācijas.

Aģentūra ir aktīva **sociālais tīklos**, gk. Facebook – kontam seko 3003 cilvēki. 2021. gada oktobrī publicēta 21 ziņa.

Savi sociālo tīklu konti ir Baldones sporta kompleksam (Facebook – 59 sekotāji).

Savas mājaslapas un aktivitātes sociālos tīklos ir arī vairākām novadā esošajām biedrībām, piemēram ūdenssporta klubam “Kambīze” (www.kambize.lv), futbola klubam “Auda” (www.auda-fk.lv/), biedrībai “FK Ķekava” (florbols.kekava.lv/) un citiem.

8.SVID analīze

8.1. Stiprās puses

- **Augoši budžeta ieņēmumi**, kuri rada iespējas palielināt investīcijas arī sporta un aktīvās atpūtas jomām.
- Salīdzinoši **augsts pašvaldības ieguldījums** sporta un aktīvās atpūtas jomā, kas, neskaitot investīcijas, ir ap 2,5 – 3,5% no visiem novada budžeta izdevumiem.
- **Labvēlīga demogrāfiskā situācija** – iedzīvotāju skaits novadā palielinās gan dabiskā pieauguma, gan imigrācijas rezultātā un šāds pieaugums ir prognozējams arī nākotnē. Šis faktors nosaka gan stabili pieaugošu ieņēmumu bāzi, gan arī stabili pieaugošu pieprasījumu pēc sporta un aktīvās atpūtas.
- Salīdzinot ar vidējo situāciju Latvijā, novadā ir **augsts bērnu un agrīnā darbības vecuma iedzīvotāju skaits**, kas papildus veicina to, ka novadā ir augsts pieprasījums pēc sporta un aktīvās atpūtas iespējām.
- Aktīvas un daudzveidīgas **sporta un aktīvās atpūtas biedrības** un citi nodibinājumi, kurām nereti ir augsta motivācija arī sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras attīstībai.
- Pašvaldībā ir izveidota sporta un aktīvās atpūtas biedrību **finansēšanas sistēma**, kura vismaz daļēji spēj nodrošināt to aktivitātes.
- Salīdzinoši **ainaviska vide**, t.sk. Rīgai tuvākie pauguri, neapblūdināts Daugavas un Sausās Daugavas krasts, plašā Rīgas HES ūdenskrātuve, maz pārveidotas mazo upju gultnes, mežu masīv. Novadā ir labs potenciāls attīstīt pievilcīgu aktīvās atpūtas infrastruktūru.
- Daudzās novada apdzīvotajās vietās **pašvaldībai pieder zeme**, kas rada iespējas salīdzinoši ātri attīstīt vietējo sporta infrastruktūru.

8.2. Vājās puses

- Izteikts **iekšējai infrastruktūras trūkums** sportošanai, jo īpaši Ķekavā un blīvi apdzīvotajā novada ziemeļu daļā.
- **Nepietiekama āra sporta infrastruktūra** – sporta laukumi un trenāžieri – gandrīz visās novada apdzīvotajās vietās. Lielākajā daļā apdzīvoto vietu šādas infrastruktūras nav.
- **Skriešanas, pastaigu un velotrašu trūkums** visā novadā. Salīdzinoši labāka situācija ir Baldonē, tomēr arī šeit pēc tumsas iestāšanās šādu iespēju trūkst.
- **Neesošs sporta komercpieāvājums** – novadā nav sporta komerccentru ar tiem raksturīgo fitnesa, trenāžieru, aerobijas u.c. nodarbību piedāvājumu.
- Kopumā **vājš aktīvās atpūtas iespēju piedāvājums** – labākas iespējas šajā jomā ir tikai Baldonē.
- **Jauniešiem interesantu sporta un aktīvās atpūtas veidu infrastruktūras** – skeitparku, pampaku trašu, BMX velotrašu u.tml. nepietiekamība.
- **Peldvietu trūkums**, nepietiekams aprīkojums, slikta ūdens kvalitāte vairākās peldēšanai citādi piemērotās novada ūdenstilpnēs.
- **Veloceļu un gājēju ietvju trūkums**, kas spiež pat salīdzinoši nelielus attālumus (4 – 5 km) ikdienā veikt ar autotransportu, šādi samazinot fizisko aktivitāti, kā arī apdraud satiksmes dalībnieku drošību.
- **Atbalsta speciālistu trūkums**, t.sk. sporta psihologu, rehabilitoģu trūkums.
- **Speciālās sporta un aktīvās atpūtas izglītības un nodarbību trūkums** cilvēkiem, t.sk. bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām.

8.3. Iespējas

- Attīstīt **vietējo sporta infrastruktūru**, šādi veicinot pēc iespējas liela iedzīvotāju skaita iesaisti sporta un aktīvās atpūtas norisēs.
- Veicināt **harmonisku apkaimju attīstību ar sporta palīdzību**, attīstot sporta infrastruktūru apkaimju centros un šādi veicinot iedzīvotāju savstarpējos kontaktus, veidojot piederības sajūtu un iedzīvotāju iniciatīvu turpmākajai apkaimes attīstībai.
- Attīstīt **sporta telpu infrastruktūru**, šādi uzlabojot un padarot pievilcīgāku sporta vispārējo izglītību un sporta profesionālās ievirzes izglītību, darot labvēlīgāku vidi arī sporta biedrību darbībai.
- Attīstīt **pieeju un infrastruktūru pie novadā esošajām ūdenstilpnēm**, radot daudzveidīgas iespējas nodarboties ar ūdenssporta veidiem, t.sk. airēšanu un burāšanu.
- Ja novadā kādā jomā ir pietiekams infrastruktūras nodrošinājums vietējām sporta un aktīvās atpūtas vajadzībām, ir labas **iespējas attīstīt** arī sporta un aktīvās atpūtas **komercdarbību**, jo līdzās atrodas valstī lielākā pašvaldība – Rīga.
- Tā kā novads atrodas kaimiņos Rīgas pilsētai, Ķekavas novadam ir iespējas **specializēt savu sporta piedāvājumu**, šādi nodrošinot augstāku kvalitāti izvēlētajiem sporta veidiem un neveltot resursus tam, lai nodrošinātu visu veidu sporta infrastruktūru un sporta nodarbības uz vietas.

8.4. Draudi

- Iedzīvotāju skaits novadā pieaug tikai uz pārējo Latvijas pašvaldību rēķina un sliktas valsts **kopējās demogrāfiskās situācijas rezultātā var sākt sarukt**, šādi apdraudot arī budžeta ieņēmumus.
- Valsts līmenī noteiktie **normatīvie akti var liegt** vai būtiski kavēt finansēt sporta un aktīvās atpūtas jomas biedrību un citu nodibinājumu darbību, šādi samazinot sporta aktivitātes novadā.
- Neattīstot pietiekamu sporta infrastruktūru, novadā var kļūt aizvien **grūtāk piesaistīt kvalificētus sporta pedagogus un trenerus**, jo infrastruktūras trūkums neļauj viņiem šajā novadā īstenot savu profesionālo misiju.
- Neattīstot pietiekamu sporta infrastruktūru, un, līdz ar to, nenodrošinot kvalitatīvus fizisko aktivitāšu treniņus un apguvi, novada **iedzīvotāji var mazāk nodarboties ar sportu un citām fiziskām aktivitātēm**, šādi pasliktinot savu veselību, vitalitāti. Īpaši negatīvi tas atsauktos uz bērniem un jauniešiem, kuriem neizveidotos fizisko aktivitāšu ieradumi un iemaņas turpmākajai dzīvei.

1. PIELIKUMS

Anketa: Ķekavas novada sporta un aktīvās atpūtas attīstība

Skolēnu viedoklis

Anketēšanas mērķis: Apzināt galvenās nepieciešamības sporta attīstībai Ķekavas novadā. Apkopotā informācija tiks izmantota Ķekavas novada sporta un aktīvās atpūtas attīstības koncepcijas 2021. – 2027. gadam izstrādē.

Kontaktpersona: Gatis Pāvils tālr. 26340035, e-pasts gatis@emergingsolutions.eu

Skola:

1. Uzskaiti, ar kādiem sporta veidiem un cik ilgi nodarbojies pēdējo 5 gadu laikā		
Sporta veids	Treniņu biežums (reizes nedēļā)	Ilgums (gadi) un vieta (Ķekava, Baloži, Rīga, u.tml.)
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

2. Uzraksti galvenos iemeslus, kāpēc pārtrauci nodarboties ar kādu no sporta veidiem	
<ul style="list-style-type: none"> • • • 	

3. Novērtē sporta nodarbības, kurās esi piedalījies/-usies pēdējā gada laikā (nodarbību laiki, nokļūšana, izmaksas, telpas, treneri, inventārs, sporta organizācija u.tml.)			
Sporta veids	Kas vislabāk patika?	Kas nepatika? Vai bija/ir kādas neērtības vai problēmas?	Ieteikumi uzlabojumiem
1.			
2.			
3.			
4.			

4. Novērtē sporta nodarbību klāstu Ķekavas novadā (var atzīmēt vairākas atbildes)	
☐ Piedāvājums mani apmierina ☐ Piedāvājums ir plašs, bet nokļūšana ir pārāk sarežģīta ☐ Piedāvājums ir plašs, bet izmaksas ir pārāk augstas ☐ Piedāvājums nav pietiekams ☐ Cits: _____	

5.	Kādu sporta veidu Tev pietrūkst Ķekavas novadā?
<ul style="list-style-type: none"> • • • 	

6.	Uzraksti, kādus <u>aktīvās atpūtas</u>¹⁷ iespēju veidus Tu zini Ķekavas novadā?
<ul style="list-style-type: none"> • • • • • 	

7.	Uzraksti, kādus <u>aktīvās atpūtas</u> veidus Tu <u>vēlētos</u> Ķekavas novadā?
<ul style="list-style-type: none"> • • • 	

8.	Lūdzu izsaki savu viedokli par Ķekavas novadā organizētajiem <u>sporta un aktīvās atpūtas pasākumiem</u>¹⁸ (aktivitāšu dažādība; pasākumu biežums; pasākumu kvalitāte)		
	Sporta pasākums	Kas vislabāk patika?	Kas nebija tik labi, kā gribētos?
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		

9.	Ko Ķekavas novada pašvaldībai vajadzētu ieviest sporta un aktīvās atpūtas jomā?

10.	Kādus jaunus sporta pasākumus vajadzētu organizēt Ķekavas novadā?

Liels paldies par piedalīšanos aptaujā!

¹⁷ Aktīvā atpūta – brīvā laika pavadīšana aktīvās (sportiskās) nodarbēs. Aktīvās atpūtas iespējas nodrošina īpaši veidota infrastruktūra, piemēram, peldbaseins, dabas takas, rotaļu laukumi u.tml.

¹⁸ Sporta un aktīvās atpūtas pasākumi – ikgadēji vai vienreizēji sporta un aktīvās atpūtas pasākumi Ķekavas novada iedzīvotājiem.

2. PIELIKUMS

Anketa: Ķekavas novada sporta un aktīvās atpūtas attīstība

Sporta profesionāļu viedoklis

Anketēšanas mērķis: Apzināt galvenās nepieciešamības sporta attīstībai Ķekavas novadā. Apkopotā informācija tiks izmantota Ķekavas novada sporta un aktīvās atpūtas attīstības koncepcijas 2021. – 2027. gadam izstrādē.

Kontaktpersona: Gatis Pāvils tālr. 26340035, e-pasts gatis@emergingsolutions.eu

Jūsu vārds, uzvārds:

<table border="1"> <tr> <td style="width: 5%; text-align: center;">1.</td> <td style="width: 15%;">Pārstāvētā sporta joma</td> <td style="width: 80%;"></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Iestāde /-es</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="height: 20px;"></td> </tr> </table>	1.	Pārstāvētā sporta joma					2.	Iestāde /-es					<table border="1"> <tr> <td style="width: 5%; text-align: center;">3.</td> <td style="width: 15%;">Amats</td> <td style="width: 80%;"></td> </tr> <tr> <td colspan="3"> ☐ Treneris ☐ Sporta skolotājs ☐ Kluba vadītājs/ sporta skolas direktors ☐ Cits _____ </td> </tr> </table>	3.	Amats		☐ Treneris ☐ Sporta skolotājs ☐ Kluba vadītājs/ sporta skolas direktors ☐ Cits _____		
1.	Pārstāvētā sporta joma																		
2.	Iestāde /-es																		
3.	Amats																		
☐ Treneris ☐ Sporta skolotājs ☐ Kluba vadītājs/ sporta skolas direktors ☐ Cits _____																			

4. – 11. jautājumā atzīmējiet, Jūsprāt, atbilstošāko vērtējumu skalā no 1 (zemākais, negatīvais vērtējums) līdz 4 (augstākais, pozitīvais vērtējums), kā arī sniedziet savu komentāru par vērtējumu!

4.	Novērtējiet Jūsu sadarbību ar pašvaldību sporta jomā			
	1	2	3	4
Komentārs:				

5.	Novērtējiet sporta pārvaldību Ķekavas novadā			
	1	2	3	4
Komentārs:				

6.	Novērtējiet sporta piedāvājuma daudzveidību Ķekavas novadā			
	1	2	3	4
Komentārs:				

7.	Novērtējiet aktīvās atpūtas iespēju klāstu Ķekavas novadā			
	1	2	3	4
Komentārs:				

8.	Novērtējiet sporta un aktīvās atpūtas pasākumu piedāvājumu Ķekavas novadā			
	1	2	3	4
Komentārs:				

9.	Kādus sporta un aktīvās atpūtas pasākumus esiet apmeklējis pēdējā gada laikā? Kā vērtējat šos pasākumus?			
1.				

2.

3.

10. Novērtējiet Ķekavas novada iedzīvotāju fizisko aktivitāti

1

2

3

4

Komentārs:

11. Novērtējiet sporta telpas Jūsu treniņu vajadzībām

Tehniskais stāvoklis

1

2

3

4

Piemērotība

1

2

3

4

Noslodze

1

2

3

4

Izmaksas

1

2

3

4

Nosacījumi

1

2

3

4

Komentārs:

12. Novērtējiet Jūsu nodarbībām pieejamo materiāltehnisko nodrošinājumu (inventārs, formas, u.tml.)

1

2

3

4

Komentārs:

Zemāk seko jautājumi Nr.12 – 16, kuros jāuzskaita Jūsaprāt trīs svarīgākās rīcības sporta attīstības veicināšanai dažādās jomās.

- Rīcības var atkārtoties.
- Centieties norādīt pēc iespējas precīzi! Atbilde „vajag vairāk naudas” maz ko līdzēs, atbilde: „vajag vairāk naudas treneru algošanai” jau palīdzēs labāk, bet atbilde: „vajag izveidot atalgojuma sistēmu, kas paredz lielākas algas augstāk kvalificētiem treneriem” būs vēl labāka.

13. Trīs galvenās rīcības sporta pārvaldības jomā:

1.

2.

3.

14. Trīs galvenās rīcības amatieru sporta attīstībai Ķekavas novadā:

1.

2.

3.

15. Trīs galvenās rīcības profesionālā sporta attīstībā Ķekavas novadā:

1.

2.

3.

16. Trīs galvenās rīcības sporta un aktīvās atpūtas pasākumu un starptautiskās sadarbības jomā:

- 1.
- 2.
- 3.

17. Trīs galvenās rīcības sporta infrastruktūras un materiāltehniskā aprīkojuma jomā:

- 1.
- 2.
- 3.

18. 2027.gadā sasniedzamie rādītāji, kas apliecinātu, ka sporta joma veiksmīgi attīstās (vismaz trīs rādītāji, piemēram: noteikts komandu skaits valsts čempionātā, vieta starptautiskās sacensībās, amatieru skaits, finansiālais apgrozījums u.tml.):

- 1.
- 2.
- 3.

* * *

19. Kā Jums visvairāk pietrūkst sporta un aktīvās atpūtas jomā Ķekavas novadā (vismaz trīs aspekti):

- 1.
- 2.
- 3.

20. Kādi sporta veidi Ķekavas novadā, Jūsaprāt, būtu īpaši jāattīsta?

- 1.
- 2.
- 3.

21. Citas piezīmes

Liels paldies par piedalīšanos aptaujā!